

Dominica. VII. post Penthe.

Dñica. viij. post Penthe. Sermo p̄mus sc̄z iu/
tra euāgeliū de falsis prophetis et arbor̄ designa/
tione ac maloz dānatione.

¶ Tēdite a falsis

* prophet̄ q̄ veniūt ad vos in vestimentis
ouīu Math. vij. t̄ i euāgelio hōdier/
no. Verba sunt saluatoris nři ieū q̄ in h̄ euāge/
lio insinuat triplice differētiā maloz r̄pianorū.
Quidā em̄ sūt p̄ oia pessimi tanq̄ diabolici viri
q̄ siē diabol⁹ i se malus m̄l̄tos facit malos: isti
similē corrupti m̄l̄tos seducunt ut p̄cipue sūt be/
retici. et tales x̄ps docet euitari d̄i. Attēdite a fal/
sis prophet̄ t̄c. Ite qđā sunt r̄piāni mali q̄. s.
in p̄tis iacet nec volūt bonū fructū p̄nē facere:
licet alios n̄ corrūpat seducendo ad mala. Et de
h̄mōi x̄ps dat s̄nīaz i euāgelio b̄ d̄i. Ois arbor̄ q̄
n̄ facit fructū bonū excide. s. p̄ mortē. t̄ i ignem
mitte. s. gehēne. Deniq̄ qđā alij sunt adhuc mis/
nus mali. q̄ licet mali sunt in se tñi alios recte do/
cent et h̄ortant ad bona et deum iuocāt. Et de istis
dicit x̄ps. Nō ois q̄ dicit m̄bi dñe dñe intrabit in
regnū celoꝝ. sed q̄ facit volūtate p̄is mei t̄c. De
In illo tpe. ie. Ois parz i euāgelio. Terci
di. suis. Attēdite a fal̄ prophet̄ q̄ veniūt ad vos in
vestimentis ouīu; intrisec⁹ aut̄ sūt lupi rapaces. A
fructib⁹ eoꝝ coḡscet eos. Nunq̄ colligūt s̄ p̄tis
nis vuas aut̄ de tribul⁹ fīc⁹. Sico ois arbor̄ bona
fruct⁹ bonos facit. mala ēt arbor̄ fruct⁹ malos
facit. Nō p̄t̄ arbor̄ bona fructus malos facere
neq̄ arbor̄ mala fruct⁹ bonos facere. Ois arbor̄
q̄ n̄ facit fructū bonū excide t̄ i ignē mitte. Iḡit
ex fructib⁹ eoꝝ zḡscet eos. Non ois q̄ dicit m̄bi
dñe dñe intrabit i regnū celoꝝ. sed q̄ facit volūtate
p̄is mei q̄ in celoꝝ est. ipse intrabit in regnū ce/
loꝝ. Math. vij. Itaq̄ iuxta euāgeliū tria my/
steria notem⁹ in hoc fīmone declarāda p̄ simpli/
cibus que patent in euāngelio.

Primo de falsoꝝ prophet̄ deuītatione.
Sc̄do de arbor̄ variar̄ designatione.

Tercio de maloz hoīm dānatione.

I Circa p̄mū de falsis prophet̄ deuītatione euā/
geliū d̄i. In illo tpe q̄ x̄ps fuit etat̄ sue āno. xxxi.
in q̄ cepit p̄dicare t̄. q̄ idus Julij fm Guiller. h̄
est die altero imediate p̄ festū sc̄t Margarethe
tūc dixit discipul⁹ Attēdite t̄c. Querit b̄. Qui et
q̄les designant p̄ istos falsos prophet̄ bas a q̄bo debe/
am⁹ attēdere et cauere. R̄nde fm doctores q̄
cōit loquēdo prophet̄ dr̄ ois q̄ aliqd futur⁹ vel etiā
p̄ens occētū aut̄ p̄teritū p̄dicit. Un̄ fm Latho/
licō dr̄ prophet̄ a pcul t̄ phonos qđ est son⁹. q̄ ea
q̄ sunt pcul ab hoīm cognitioꝝ. p̄nūciādo sonat.
vn̄ q̄zū ad h̄ ois q̄ defutura maloz dānatione
aut̄ v̄tūtū p̄mūtatione t̄ p̄sentiū v̄l p̄teritoꝝ operz
corā deo acceptatioꝝ vel displicētia aliqd loquit̄
prophet̄ dr̄ large loquēdo. Norādū ḡ q̄toz sūt
prophet̄ falsi mystice loq̄ndo: a q̄bo cauere debē⁹ q̄
Primo est mūdus (falsa nobis enūciant.

Secundus est p̄prium corpus.

Tercius est malus r̄pianus.

Quartus est diabolus.

Prim⁹ falsus prophet̄ est mūd⁹ q̄ p̄herat nob̄ sug/
gerēdo ve ipm̄ diligam⁹ t̄ seq̄mūr mūdī delecta/
bilia. sc̄z diuītias honoros dignitates famā pō
pā t̄ h̄mōi. cu tñ ista n̄ sūt hoī amabilitia q̄ p̄cū
lola. vn̄ Jaco. iij. Nescit q̄ amicitia h̄uī mūdī
(Lyra. i. iordiata adhēlio delectabilū h̄uī mūdī
dī) iunūca est deo. q̄z facit recēdere ab ipso. Qui
cu ḡ voluerit esse amic⁹ h̄uī sc̄li: amic⁹ ḡtū/
tūt̄ d̄i. Hec ibi. Iōo Aug. Amas seculū abſo/
bebit te t̄ pdit. O q̄tēs hoīb̄ mund⁹ d̄t. Nunq̄d
septies habes vivere in mūdo: viue ḡnū clau/
dīare q̄dī potes: p̄fruere delicijs t̄c. sed falsis
tas deceptiōis apparet in hora mori. q̄n̄ vide
bis q̄m̄ oia h̄uī v̄te bona relinqt̄ te nec iuuas
būt̄ s̄ guabūt̄. q̄m̄ Apo. xvij. Quātū q̄s le glīs
cauit̄ i delichis fuit tantū dabis ei tormentū.

Sc̄do p̄pbera falsus est caro v̄l. p̄prium corp⁹ q̄
suadens carnis desideria p̄ficer in iuuentute et
postea penitere i senectute. Sed falsitas deceptiō/
nis h̄uī pat̄ Prio. q̄ nescit h̄o an sup̄iuat v̄l
q̄ ad senectute: immo nec v̄sq̄ ad annū. n̄ frequē/
ti⁹ moriunt̄ iuuenes hoīes q̄s senes. s̄c̄ p̄les pel/
les agnoꝝ venales iuueniunt̄ i foro q̄s artū an/
tiq̄. Sc̄do q̄ v̄l Anf. dīc. potest h̄o p̄ se peccare
t̄ p̄cā p̄tis sup̄addere. sed n̄ p̄t̄ p̄ se a p̄tis re/
surgere. Siē p̄ se p̄t̄ q̄s le i p̄tētū p̄cipitate h̄n̄
p̄t̄ p̄ se indectire. t̄ p̄ se p̄t̄ h̄o se occidere sed n̄ re/
luscitare. Laue ḡtāle falsitatē. Terti⁹ malus
r̄pian⁹ q̄ sc̄z p̄suadet alteri mala t̄ p̄cā. sic p̄cā
pue heretic⁹ p̄suadet heresim t̄ incantatoꝝ sup̄sti/
cioꝝ. Aut̄ q̄ p̄cā dicit̄ esse levia. sic de sup̄bo or/
natū m̄l̄teris p̄suadent vicinos vel filias suas.
Ite de p̄tractib⁹ v̄lurarijs t̄ fraudib⁹ vendēdi et
emēdi mercatores. Et de paupeꝝ opp̄ssiōe adu/
latores p̄suadet p̄ncipib⁹ q̄nq̄ etiā sub speciebo
ni reipublice. Ite de luxuria q̄t̄ sūt q̄ seducunt̄:
alij v̄ḡies: alij viduas. t̄ sic de alijs. Lōtra oīm
taliū falsitatis apl̄s. Lōp. vi. d̄t. Nolite errare
q̄m̄ neq̄ fornicariū neq̄ adulteri neq̄ molles. h̄
est: sodomite. neq̄ fures neq̄ auari neq̄ ebrios
neq̄ rapaces: regnū dī possidebūt. Ois ḡtāles
t̄ plētū heretic⁹ cauēdi sūt: tales em̄ sūt dolosi
sic vulpes. R̄ De q̄b̄ d̄t Plini⁹. q̄ tali dolo/
vit̄ vulpes t̄ tatu. q̄n̄ tar⁹ erit domūclaz suā v̄l
latibulū: tūc vulpis subintrat t̄ ibi v̄rīnā suā ac/
stercora. p̄t̄c̄it t̄ spargit. Lādē tar⁹ redies t̄ fetō/
rē abbōrēs: latibulū derelinqt̄. t̄ sic vulpis oc/
cupat illud. Sic h̄o dolofus marie heretic⁹ p̄/
stiferas t̄ feridas p̄suasiōes in corde sp̄gēs hoīs
ip̄m expellit a statu ḡt̄ t̄ facit biraculū diabolū.

Quare prophet̄ falsus est diabolus: q̄ p̄suadet
hoī peccare: p̄ponēs in exēplū de Magdalena
de latrone: de dauid. t̄ de paulo. ac d̄ h̄mōi ma/
gnis p̄tōrib⁹: q̄ sicut ill̄ sic t̄ sibi d̄ milētiaz fa/
ciet saltē in moreꝝ hora penitendo. Sed falsitas

pat. q; pdicti nō sunt dati i exēplū peccādi. s; in exēplū penitēti. Et q; vt Aug⁹ in scr. de innocentia obliuiscit sui q dū viueret oblit⁹ est dei. O ḡ pector netardes querit ad deū. O xpiane stude pdictos oēs fallos. pphas Audi xp̄m admonētē oēs fideles. Accreditate a falsis. pphet, q veniunt ad vos in vestimentis ouīū. i.e. apparētia bonitatis exteri. sed intrinsec⁹ sūt lupi rapiētes aias ad iscrna. Sed qri posset quō 2ḡscere valeat q̄s an tal' p̄suasor sit. pphas falius et cuiusadus. Rñder ḡ ad h̄ tps subdēs. B fructib⁹ corū cog. eos. nūq̄ colligunt de spinis vuas t̄c. q.d. illi sūt tanq̄ sp̄ne et tribuli pūgētes et vulnerātes aias; nec faciētis fructū bonū. idō igne sūt cōburēti in iferno. Nota autē q̄ ibi Lbryf. dīc. p exēplō q̄ lup⁹ et catus pelle ouīa tripli 2gnoscif. sic mal⁹ xpian⁹ et hereti. a bonis xpianis discernit. Prio p actū q̄ lup⁹ dentib⁹ mordet. ouis nō. sic malus xpianus mordet bonos et deuotos detrahēdo. Segundo p vocē. q̄ lup⁹ latrare et vlulat. sed ouis balat. Sic inq̄ Lbryf. q̄ voce būilitat et vere pessimis emitte ut ouis ē bon⁹ xpian⁹. q̄ vō ē vita et blasphemat et dēcū v lulat lup⁹ c. Tercio 2ḡscit p cibū. q̄ ouis pascit herbis virētib⁹. lup⁹ aut̄ cadauerib⁹. sic bon⁹ et ver⁹ xpian⁹ pascit v tuosis opib⁹ et vbi dei meditatōib⁹. mal⁹ aut̄ carnalib⁹ voluptatib⁹. Nec fm Lbryf.

M

Lirca scdm de arborz desigatiōe. Et q̄ xps dñs parbores i b euāgelio put̄ cōis oēs doctores volunt desiguit boies. idcirco Questio est q̄re p arbores desigri bñt boies; et boni p bonas; mali p malas et steriles. Ad qd respōdef q̄ fm Dapiā apud grecos hō d̄r antropos q̄slī anatropos ab ouis qd est surfus et tropos v̄sio. q̄slī surfsū v̄sia arbor v̄sū creatorē aspiciat ad quē possidendus creat⁹ est hō. put̄ tradit h̄ i catholico. Et q̄ est arbor in celo placata ad p̄manēdū ppetuo. vñ et cū alie arbores habeat radices deorsū a q̄b viuunt et ramos sursum; tñ hō videt h̄c radices sursum. sc̄ caput et os q̄b vite sumit nuerimēs tñ ramos. s. man⁹ pedesq̄ deorsū. et sic d̄r anz̄tropos. Quāobrē fm Volkoch sup li. Sap. lec. vñ. et alios; optū in sc̄ptura arbori cōpaf. q̄ h̄ silitudinē magna cū arbore; p̄sertim i q̄tuor.

Primo in viuendo.

Scđo in situ vario crescendo.

Tercio in fructificādo.

Quarto in excidendo.

Primo in viuēdo. Nam sc̄ arbor viuit ex radice fixa in tra. sic hō viuit ex radice fidei et ḡf̄ fixe in tra būilitat cordis bois de tra facti. Un̄ Heb. 1. Justus ex fide viuit. Namq; si q̄raf an ista arbor viuit et si diuī viuit q̄slī alia; nō possum⁹ veraciē rñdere alie nisi et causa v̄l principio vite arboris dupl̄r. Prio dicēdo q̄ ille arbores q̄ radii suos fitterūt. p̄fūdi⁹ in tra diuī viuit et statib⁹ alijs. Scđo p effect̄ būl cause qñ videm⁹

q̄ arbor floret et facit fructus. tñ sc̄im⁹ ex radice viuere. sic hō 2ḡscit viuere ex fide tanq̄ radice et ex opib⁹ tanq̄ fructib⁹. Iaco. ii. Fides sine opib⁹ mortua est. Scđo hō h̄ silitudinez cū arbore in situ vario crescēdo. q̄ aliq̄ arbores bñt crescēre in orti et tra culta; q̄ dicunt̄ ortēses. alie aut̄ in capestrib⁹. alie i siluis. Sic et bomies generant̄ et crescēt; alit̄ in tra culta et orto ecclie ut xpiani et cunabul̄ in ecclia. alit̄ aut̄ i capestrib⁹ q̄slī i publi co p̄pe vñ. h̄mōi q̄quis faciat fruct⁹; tñ lapidib⁹ et lignis 2fringunt̄ in ramis et excutiunt̄ i fructibus. sic sūt sc̄ilmatici; heretici q̄slī q̄p̄ opa a d̄mo nub̄ excutiunt̄. Sz alit̄ sūt oīno siluestres q̄ nul lū fructū faciūt. ut sūt ifideles. et tales sūt igni gehē apti. N Un̄ exm̄ legit q̄ i porta Gymnasij Athenien. sc̄ptū erat paterter sic. Arbor es o hō. si siluana cum. si capestri fugi. si ortēsis gau. de. q.d. et h̄. tu q̄ vis esse sapiēs elige si tibi daref̄ optio q̄lis arbor fieri velles. vñq̄ ortēsis ut fructificares. Tercio in fructificādo. q̄ sc̄ q̄dam arbores faciūt fruct⁹ bonos; q̄dā malos. sic sūt boies q̄ faciūt fructū boni opis. q̄dā aut̄ mali. Un̄ tps d̄cī euāgelio Nō p̄ arbor bona. s. q̄dā sic mact bona. fruct⁹ malos facere. et ecōuerso d̄ mal. Quarto i excidēdo. q̄ sc̄ oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet et in ignē mittet (ut tps in b̄ euāgelio testat) sic est d̄ hoie malo et sterili a bonis opib⁹ q̄ excidet et i ignē inferni mittet. De

Lirca tertiu de dānatōe ma. B articulo seqn. loz boim Advertendū q̄ tps dñs i b euāgelio q̄ tuor terribilia mala et p̄tōres i sentēcia. p̄culit Primū malū excisionis. Secundū ignis cōbustiōis. Terciū q̄slī malū est ipi⁹ ppetuatiōis dī. in ignē mittet. i. dimittet ppetuo et nunq̄ liberabit Quartū exclusiōis. s. a glia diuī visionis regni celestis. O De p̄mo q̄rit̄ q̄lit̄ p̄tōr d̄r excidi ad suā dānatōe. Ad qd rñdef̄ q̄ m̄l̄t̄pl̄r. Primo q̄ excidet a vita p̄senti p̄ mortē. qm fm Bre stotilē de pomo et morte: nihil aliud ē mors q̄res celsus aie a corpe. Scđo excidet ab amicis et bonis mōi p̄ amissionē. q̄ oīa bona būl mūdi amittere. qd est valde amar̄ mūdanis boib⁹ qui oēm 2solatiōe; suā posuerāt in t̄p̄alib⁹. Un̄ p̄s. Hō cū interierit nō sumet oīa neq̄ desc. cum eo glia ei⁹. Tercio excidet a societate b̄o p̄ p̄ des monū sociatiōe. Et h̄ est adhuc p̄ pdic̄ amari⁹ separi sc̄z a brā v̄ḡie Maria; ab aplis; martyrib⁹ rē. et tradi demōib⁹. Matb. xiiij. Eribūt an̄geli et sega. ma. de me. iusto p̄. Quarto excidet a statu et spe misericōd̄ p̄ spei oīs ablacionē. et h̄ est amari⁹ q̄ p̄ dicte excisiones. q̄ despabit̄ se libe/ rari posse oīo: etiā si brā v̄go Maria et oīs sc̄i p̄ eis oraret. Un̄ Prover. x. Spes ipiorū pibit. cū sciāt q̄ dē statuit nūq̄ illos libare. ideo Gres go. xi. moral. dicit. Nequaq̄ misericōdia dei p̄cenſ liberat q̄s semel i loc̄ penalib⁹ iusticia iudicāt̄ dānat. Ultio excidet a vīsōe dei p̄ oīmodā dē solatiōe et morē. vñ h̄ est amarissimū sup oīa

Dominica .VII. post penthe.

ve patet in inferius. De secundo simb' et de tertio Hugo li. de aia dicit. Quis putas meror erit qn segasti ipij a sortio iusto et a visio dei et tradi in prae demonu; abut cu ipsis in igne eternu. ibi qz erit sine fine in lucu et in gemitu. ibi erit dolor intolerabilis. timor horribilis. mors corporis et aie: vbi nec qz torquet aliquid fatigantur: nec qz torqueat aliquid mortis. Hec ille. De isto autem igne eterno hic praeseo. qz in alio finone de eo agemus plixus

Sed de qz se: de exclusione a divina visione qd notata in euangelio cum xps dicit. Non ois qz dicit mihi dñe dñe intrabit in regnum celorum. ad dei beatitudinem visionem. Ubi f'm doctores xps sat clare ostendit qz non ois xpianus saluabilis nec ad visionem dei admittetur: qz uis xpm dominum vocet. Ostendit etiam qz lis xpianus excludet a regno celesti et dei visione. Nam sunt aliqui qui tamen semel dicunt xpo: dñe. h' es solo ore. Alij sicut qz bis dicunt: dñe dñe. h' est corde et ore. sed tñ h' dicunt ope: et oes tales non videbunt deum. Sed boni xpiani ter dicunt: dñe dñe dñe. h' est corde ore et etiam ope faciendo dei voluntatem in oib' pceptis implendis. et tales intrabunt in regnum celorum. Ut subdit xps. sed qz facit voluntate re. P

Lirca gpmissa qrit. Que pena reputat et gravissima sup oes alias penas in gehenna. Nam cu inter alia ibi sunt tres penae pro alijs quies se: pena ignis vrte pma. De qz Aug. viii. d' ciui. dei. ca. iij. Nihil igne vrte est molestius. qd intelligendum est f'm Rich. in cōgando ad corporales penas. ut sunt fames. sic. infirmitas. dolor ois Job. xx. Scda qz pena quies est pscie vmis. De qz Esa. vi. Vermis eoz non morietur et ignis eoz non extinguet. Tercia est careria diuine visionis. Est g' qstio: qz sup oia pcellit in quietate. Ad hec rnde f'm Rich. sup. iij. dist. vle. qz ar. penul. et vle. elicio et dicit eius tres veritates. Prima vitas qz sup oes peccatorum corporales ignis acerbiores infligit dolores. Et patet qz Aug. 5. Secunda veritas qz in inferno dolor remorsus pscie qz vmis quior est qz sic pena ignis. Ratio Richardi est. qz pena vmis est pena spiritualis ab iera affligens animam et immedie ac fortior aie pscie. sed pena ignis est pena corporal. nec ignis ille est aptus affligere animam et pscia vte te immedie sed affligit ea inquietum est in inferno diuine iusticie. et p' iudicium affliger animam et mediate corpore. qz pena vmis quior est tanquam iterius et posterior aie ut de etiis Greg. xv. moral libro. Tertia vitas qz in inferno maria pena sup oia est visionis diuine carertia. Et pba' tripl'r. Propter doctores. Nam Chrys. sup. Math. Omel. xxiij. d'c. Due penae sunt ignis gehenna. l. cu vme. et casus glie. Nouimus at qz multa gehenna solu' abhorret. ego autem casus illi glie in te amario et penam gehenna esse dico. Et infra. Intolerabilis quid est gehenna. h' et si decet gehennas ponas: nihil tale est quale a beata gloria excidi et alienum a xpo b' Hec ille. Ad id est Aug. Scdo pba' p' rones. Et ad id Prima ro' p' inq'as. R' char. vbi s. d' qz illa pena est peior qz p' inq'or est

p' inq'or: eo qz maius malum est p' inq'or qz q'liq'z pena etiam gehenna. ut docet Aug. li. s'li. tu. Si careria visionis dei tanquam caretia boni debiti. p' inq'or est p' inq'or qz q'liq'z alia pena. qz est oim peior et p' inq'or quior. Uniuersitate dictu' Aug. scri dei plus velle esse in inferno sine p' inq'or ut essent in caritate dei et sic videre deum idonei. qz esse in celo cu p' inq'or. Et sic p' inq'

Scda ro' desiderabilitas. qz quanto aliquod est meum et desiderabilis: tanto illud amittere est peior et quior. Nam regula phica est. i. meth. 7. q. Thop. qz cuius habitur est melior ei' priuatio est peior. Uniuersitate f'm p' inq'or ibidem. l. i. merhabph. qz p' inq'or soluit qstio. Utrum melior sit visus qz auditus. qz enim peior est carere visu qz auditu: eo qz visus plures res differencias ostendit deseruendo oib' alijs sensibus. Ideo sequitur qz habitur visus p' oppositus sit melior qz auditus. Itē h' caput. p' inq'or esse melius qz h' manu' v' pede et h' qz pdere caput est peior: eo qz capite pdito oia alia membra pauci et vita. Sic ad. p' oppositu' et qz caput est et sume bonum ac desiderabile ipm h'ce. Aug. xxiij. de ciui. d'c. d'c. De' est finis desideriorum nro' p' inq'or. qz deum amittere et ipso carere est sumum malum et penale. Qz Scda. Nunquid d'nat' desiderat deum quemsumus odire ut testa' scriptura. R'ndet Rich. ibidem qz quis d'nat' non appetat deum videre v' h'ce. ppter amore su' bonitatis. cu' vehementissime ipm appetit ppter amorem et desiderium ppter delectationis: eo qz credere copellunt firmis maximis delectatione in qz visione b'ri et causari. Et sic p' oppositu' sume dolere de carertia. Tercio p' inq'or p' revelatores. Et p' inq'or legit Ero. xxiij. qz Moysi petenti a deo v'sibi onderet faciem suam: de' dixit. Ego ostendam tibi o' bonum. qz ut Aug. docet. omne bonum existit in visione dei. Ideo p' oppositu' pessima est ei' carencia v' amissio qz pdit ho' o' bonum. Prior terrenus. qz oibus terrenis in morte spolia. Scdo celicu'. qz et cludit. Tercio angelicu'. qz societate eoz p' inq'or demonibus associat. Quartu' beatificu'. qz omni b'ru' suffragis d'anicata et meritis xpi ac Marie. Quinto p' inq'or. qz aia et corp' d'anicata nec p' inq'or que b' fecit bona ei suffragans. Ad id legit etiam in scripto exropol' et p'emptuario discipuli. qz magistro Jordani in fratre g'ati dem' dixit qz omnes penas et p'ncipio modi v'liq' fanem veller suscipe si tamen se mel posset videre facie dei. De hoc habeb' p' p' scali ser. xxiij. Ut qz p' inq'or. Rogem' xpm et.

D'nica eadem Sermo. ii. scz de ignis infernali corporalitate et p'petrate ac evasione.

Mnis arbor que

o' non facit fructu' bonum excideat et in ignem mittet. Math. viij. et in euangelio. Tercia sunt saluatoris nostri xpi Jesu' qz et numia caritate et pietate aliquam nos monet ad salutem bladimatis amoris sui ut p' inq'or p' diabolos. Niere. xxiij. In caritate p'petua dilexi te. s. o' ho'. p' p'cea attrahere mil-

rans cui Job. xliij. Si quis diligit me simonē meū fer. et p̄ meo dilige eū tē. Et ut nos p̄l' alli- ciat sepe iurat ad salutē munerib⁹ p̄mittēt ete- na regna et bona se nob̄ darurū. **N**āt. iij. Ne- nutia agit appropinq̄bie em̄ regnū celoꝝ. Sz qm̄ sc̄t duricā n̄ram et q̄ p̄niores sum⁹ ad ma- la. iō ne pecam⁹ aliqui monet etiā om̄iatōne etne dānatiōis; sic in p̄nti euāge. dīc. **O**is arbor; s̄ est ois bō q̄ nō facit fructū bonū. s. salutifex excideſ sc̄ p̄ morte et i ignē mitet. s. infernalē. Et sic patet. Itaq̄ p̄s dñs i hoc euāgeliō monet nos ad sa- lute p̄minādo de igne infernali mal' p̄pat. pro p̄terea de ip̄o igne infernali et ip̄lo euāgeliō elici- emus tria mysteria in h̄ fmone declarāda.

Primo de euadēdi modalitatē.

Secondo de corpali entitate

Tercio de differenti p̄petrate

R. Lirca p̄mū de euadēdi modalitatē. Aduer- tendū q̄ p̄ps dñs i h̄ euāgeliō edoc̄ modū q̄ modo possim⁹ euadere ignē gehēne ne icurra- mus qm̄ b̄ possum⁹ obfūado hec q̄tuor q̄ po- nunti euāgeliō. **P**rimū ē ut fidē verā xp̄i tenea- mus. idō dīc xp̄s. Attēdite a falso p̄bher. i. ab he- reticis fidē corruptib⁹. q. d. alioq̄ decepti cū eis dānabim⁹. Nā teste Athanasio i symbolo. Qui/ cūq̄ vult salu⁹ esse an̄ oia op⁹ ē ut teneat fidē ca- tholica. Quā nisi q̄sq̄ integrā. s. fīm oēs articulos inuolatāq̄. s. heresi fūauerit absq̄ dubio inēt̄ nū p̄bit. **S**ecundū ē ut p̄cā et mala oga caueas- mus. idō p̄ps dīc q̄ mala arbor ē q̄ p̄ns p̄buren- da q̄ facit fructū malos signantes boiq̄ faciēt̄ ma- la oga. Un̄ Ioba. vbi sup̄. Qui mala egeit̄ ibūt̄ in ig. et. Sz q̄ ut Gre. dīc min⁹ est mala n̄ age- re nisi q̄o etiā studeat bonis opib⁹ iſudare. **I**deo Tertiū ē ut bona oga sollicito faciam⁹. vn̄ p̄ps dīc. **O**is arbor q̄ nō faſru. bo. erci. et i ig. mitet.

Quartū est ut dei p̄cepta p̄ oia ip̄lecam⁹. vnde p̄ps dīc. Qui facit voluntatē p̄ito mei ip̄eitra. et. O ḡbō obfūado hec q̄tuor et euades ignē etnum. Un̄ p̄ps p̄pauit̄ boiq̄ arboris. q̄ si arbor mala est igni apta; bona aut̄ p̄fua. sic est de hoīe bo- no et malo. **S**z q̄r̄is quā discernāt̄ boni q̄ euadent ignē etnum. R̄fideſ fīm euāge. q̄ p̄ fructū sic et arbores iudicāt̄. **P**riox q̄ arbor bona ē il- la q̄ facit bonos fructū nō i vno tñ ramo sed in oīb⁹ ramis. sic ille bō dīc bon⁹ q̄ i oīb⁹ membris fructū boni opib⁹ facit et i nullo facit malū. iuxta illū. **L**ol. i. Deo p̄ oia placētes i oī ope bono fru- cificates. s. i corde dei diligēdo. i ore dei laudā- do et p̄ctō p̄fīdo. manib⁹ clēosynas dādo. auri- bus dīa dei audīdo. ocl̄os et faciēt̄ orōe leuan- do ad dei. pedib⁹ pegrinādo et sic d̄ alijs. **S**ecundo q̄ bona arbor esse iudicāt̄. q̄ et si aliq̄ cessat a fru- cificādo ut i h̄yeme tñ opportuno tpe i cīp̄te fructificare ut redeūte vere. Sic et hō bon⁹ agīcūt̄ q̄ sacerdū cessat p̄p̄t̄ aliq̄ ip̄dimētū tñ q̄n̄ p̄c̄ sp̄ bonū opāt̄. **G**al. vi. Du tpe habem⁹ opemur bonū. **T**ercio q̄ bona arbor illa iudicāt̄ esse q̄

facit fructus nō solū pulchros sed et sanos et sa- pidos. **E**xpli gra Si arbor facit qdē fructū pul- crōs exteri⁹ sed int̄ sūc puridi v̄l v̄mib⁹ scatu- riūt nō dīc et al arbor bona. **S**i cferit de arboris bus sup lacū sodomoꝝ et eaꝝ fructū sunt puls- cri sed pressi resoluunt̄ i fauillā fetidā. i signū q̄ boiq̄ luxuriosi licet exteri⁹ in corpe sunt pulcri m̄ incus et i aia sunt fetidi et ad ignē fetiduz iferni vicz sulphureū deputādi. Ad p̄positū: sic ille bō dīc bon⁹ q̄ facit bona oga. s. interi⁹ sana p̄ sc̄tām intentōem et nō v̄niculosa p̄ intentōem vane glie et h̄mōi. nec corrupta p̄ hypocrisū s̄ sapida p̄ caritatē et deuotōez. j. **L**hoꝝ. xv. **O**ia oga v̄ia i caritate fiat. et cū b̄ sint pulcra p̄ honestā p̄uersa- tionē et exēplaritātē. **U**n̄ Augu. dīc. Nō putas te b̄re cor pudicū si ocl̄os habeas ip̄udicos: q̄ im- pudicus ocul⁹ impudici cordis est nūci⁹. **N**ec il- le. **Q**uarto q̄ int̄ oēs arbores bonas u- dicant̄ esse meliores et optimē ille q̄ faciūt fructū p̄ciosiores et mirabiliores. **E**xpli p̄mū q̄ **P**li- nius dicit. q̄ in regiōe Fennī sunt qdā arbores q̄ tpe veris rōtē descedētē suscipiūt et generant̄ aliqui eaꝝ mel. alijs aut̄ eaꝝ generat̄ māna sua- uissimū et he sūt meliores. **E**xpli sc̄dm. **S**oli- nus de mirabilib⁹ mūdi dīc q̄ i Hibernia na- scunt arbores et q̄b̄ fructū loco p̄creant̄ aues q̄ꝝ carnes sunt saporis iocūdi q̄ vocant̄ s̄ frā. de Refa carbas (vulgo Hengper) idē testat etiā **A**lbetus magn⁹. xxiij. d̄ aialib⁹ et iste arbores sūc meliores. **T**erciu exēpli in Bestis Alexandri magni legit et ip̄e scribit Brestoteli q̄ est arbor q̄ dā q̄ vocal arbor solis eo q̄ sole orītē ad iterro- gata dabat respōsa. et ex ip̄a fructū comedētes di- uissime viuebat; sicut sacerdos Eliopoleos dīc ex eis virisse q̄dīgēt̄ annis. et ista est arbor op- tima. Sed q̄rtū exēpli habem⁹ i Beneti de lig- vite in padiso q̄ vita boīm p̄petuare habebat. ut Aug. i. de ciui. dei. ca. i. dīc. Et hec ē arbor su- p̄ oēs p̄optima. Spūalz: suo mō boiq̄ reputā- tur meliores quanto faciūt fructū meliores. aliqui oga misericordie tāq̄ mel. alijs māna b̄ est verbi dei dulcedinē gustat. b̄ meli⁹. ut p̄ps dīc d̄ ma- gdalenā et martha Lu. x. et Aug. exponit. Alij ac p̄ p̄replationē sicut aues volat̄ in altiora. et b̄ ad- buc est meli⁹. Deniq̄ alijs magnitudie ḡc p̄ alijs viuere dicunt̄ q̄p̄t̄ p̄uersatio tota est i celis: sic dīc apl̄s de se et alijs apl̄s ac magnis sc̄tis. **P**hi. iij. Sed p̄ oīb⁹ optimi sunt boies b̄t̄ q̄ in celesti pa- diso viuunt̄ cū r̄po p̄petua vita glie. Ex p̄dīch ita- q̄ oīb⁹ pat̄z q̄les boiq̄ reputen̄ boni et ad cele- stē b̄t̄iudinē apti ignē inferni euadētes. Et p̄ op- positū q̄ sint ignis deputādi tāq̄ arbores male. **U** Lirca sc̄dm de (O ḡp̄cōr time et p̄cītere corpali- tate ignis iferni q̄ri sufficiāt̄ p̄cipue tria.

Primo q̄dem de eius materia.

Secundo de eius creatiōe p̄ maria.

Tercio de eius acerbitate punitiua.

Priox q̄stio est vtrū ignis ifernalis sic de corporali-

Dominica. VII. post penthe.

aut materialis: an oīno spūalis. hec q̄ppē scire est vīle p̄tōrīb̄ vī terreanēz peniteant. Ad hec r̄ndet fīm Rich. sup. iij. di. xliij. & cor. scim Tho mā aliosq̄ doc. cōf. q̄ eīgnis corporalī sīue materialī. Un̄ Greg. iij. dyal. dī. Ignē gehēne corpo reū esse n̄ ambīgo in q̄ certū et̄ corpora cruciari. s. post resurrectōe. Ic̄ Aug⁹. xi. de ciui. dei ca. t. dicit. Gehēna illa q̄ etiā stagnū ignis & sulphur⁹ dicta est corpore⁹ ignis erit & cruciabit corpora dā natōz. Nec ille. Et q̄b̄ clare pat̄z q̄ ille ignis sit corpore⁹ & materialī. Rō fīm Tho. q̄r corpori inq̄t nō p̄t̄ coaptari nīlī pena corpora zueniēter. Et q̄ illo igne corpora post resurrectōe punient: sō optet dicere q̄ sit corpore⁹. S; q̄r dē vule ibi malos corporali igne cruciari Rich. vbi s. rōnē clara dat q̄ oīs pena fīm iūsticā d̄bet correspōdere demērito culpe iūcta generalē regulā scripture Sap. xi. Per q̄ q̄s peccauit p̄ hec & punieſ. S; q̄ ho pec cauit in aīa sil̄ cū corpe: ideo debet puniri pena spūali. s. vīme p̄scie. & cū h̄ corpalī. s. igne. vñ Eccl vij. Vindicta carnis ip̄j vermis & ignis. Ō ḡtu p̄tōr cogita quō sustinebis illū ignē materialez cū vñā scintillā hui⁹ n̄fī ignis in carne vīt̄ potes sufferre. Sic fecit qdā sc̄tūs Martinian⁹ q̄ duz tēptareſ de p̄tō carnis: digitū ad ignē ponebat. quē cū non posset sustinere: dicit. Quō ḡ sustine bo ignē iferni. s. corporalē & sic ſep̄tōeſ vīcīt. X

Sectūda q̄ſtio eſt. Qñ creauit de⁹ p̄ mū hunc ignē inferni corporeū. Ad h̄ b̄tūs Aug. li. s. mis rabilib̄ sacre scripture. ca. ii. Rich. vbi s. allegan do: r̄ndet dīcēs. Preparat̄ eſt inq̄t in p̄fētōe crea ūt̄ oīm. h̄ est. in p̄ma p̄ditione rez. S; vtrū h̄ fuerit p̄ma die q̄ angeli fuerūt creati: an ſetto die q̄ creat⁹ eſt h̄o: apud alq̄s dubiū eſt inq̄t Ri char. Probabili⁹ in videt & mag. autoritati cō ſonū q̄ h̄ fuerit die ſetto. hec Rich. Sed Nico laus de Lyra sup illud Esa. xxx. Preparat̄ eſt ab heri thopheth a rege p̄parata ſc̄. dicit. q̄ fīm oīs expoſitores hebreos & latinos thopheth idē eſt qd̄ pena gehēnalīs & ſic erpōit idē Lyra hāc au toritatē. p̄pata eſt ab heri. h̄ eſt: i p̄ncipio epis. he ri eīm b̄ accipit̄ (inq̄t) p̄ p̄ncipio epis in q̄ de⁹ crea uit̄ celī & terra. ita q̄ ſicut tūc fecit celū empyreū. p̄ elec̄. ita ifernū p̄ reprobiſ. Nec Lyra. Un̄ meli us videt ſenēdū cū Lyra q̄ creatus ſit p̄mo die iūta p̄dīctā ſcripturā. Sed an in p̄mo instāti sil̄ cū angelī ac celo empyreō ſit creat⁹. an p̄ casum angelī: nō detināt a doctorib̄. Erq̄ enī Aug. dī. q̄ d̄o⁹ nō p̄t̄ eſt vītor̄ q̄ alīo ſit p̄tōr. Et quia Greg. vt allegat̄ libro p̄nōtico. dī. Gehēna p̄t̄ diabolū ſacra eſt p̄ncipali⁹ q̄ ſp̄t̄ hoīes ma los. Un̄ & xp̄s in iūdicio dīctur⁹ eſt Mat̄h. xix. Discedit a me maledici i ignē et̄nū q̄ pat̄ eſt di abolo z angelis et̄. nō dīct. homi. nī ſit p̄ſeqn̄ti. Ideo rōnabilr̄ videt dīcdū q̄ nō in p̄mo iſtāti ſil̄ cū angelis ſit creat⁹ ignis infernalīs: ne de⁹ p̄yssim⁹ videreſ eſſe vītor̄ p̄uſq̄ fuerint p̄tōrēs angelī. ſed poſtq̄ ip̄i angelī ceciderūt creauit de

us gehēnā. O ergo tu p̄tōr qd̄ dormitas rīas in p̄tōis. O miser cur viſ p̄tēcū diabolis i p̄pa to illis igne. Tercia q̄ſtio de acerba puniē ip̄iſius ignis patebit articulo ſubſequētū ſc̄ tercio ut ſic plūtētēm vitēmus. ♡

Lirca terciū de p̄prietate ignis ifernalis diffē rentia p̄prietate noſtri ignis. Querī p̄t̄ q̄lib̄ p̄ p̄prietate differat ignis gehēne a nō igne. Re ſpōdeſ fīm docto. ſc̄ Rich. Tho. aliosq̄ ſup. iij. diſt. xliij. & ſil̄. l. recolligēdo. q̄ q̄uī ignis ille eſt iſte in h̄ quenāt q̄ vīterq̄ eſt corporalē & p̄dīctū eſt et̄ etiā in h̄ q̄ ignis ifernī eſt eiusdē ſpeciū cū nō igne q̄ntum ad natūrā ignis. tñ h̄ plīmas p̄prietates q̄s nō habet ignis q̄ eſt ap̄d nos. & ſic diſſert ab iſto igne. P̄cipue aut̄ diſſert p̄prietati bus dece. Et qm̄ ignē iſtū q̄ eap̄d nos nouim⁹: idco q̄ ex cognīc̄ iſtū poſſum⁹ cogitare & de illis

P̄rio eīm diſſert in acerbitate. (nōdū vīſis.

Secundo in luciditate.

Tercio in innutribilitate.

Quarto in ſeditate.

Quinto in acuitate.

Sexto diſſert in voracitatem.

Septimo in imitabilitate.

Octauo in diuersa penalitate.

Nono in inextinguibilitate.

Decimo in tenacitatem.

Primo diſſert ignis inferni ab igne q̄ eſt ap̄d nos i acerbitate. q̄r vt Aug. de ciui. dei. dī. ignis inferni excedit ignē nīm in acerbitate ſic uī ignis noſtri vīt̄ excedit ignē p̄tēt̄. Prop̄fea. xvi. diſt. c. Qui in aliō ſeculū. Et de p̄. diſt. vii. in fine ab Bugiſtio dī. q̄ etiā pena purgatoriū ſupar oīm penā hui⁹ vite. Nūnq̄(inq̄t) in carne inuictā eſtan ta pena: licet mirabilia martyrea paſſi ſunt tor̄menta & mīlī nequī ſustinerūt quātac̄ ſupplicia. Nec Aug⁹. Nōc aut̄ multo fortius eſt in inferno: vbi cruciatus eſt culpe mortalē q̄ ſguis ſupplicia plectit̄ q̄ venialis. Ō ḡtu p̄tōr cur nō ti mes p̄tā ſtormentis tuoz p̄tōr̄ q̄ timeres co buſtione noſtri ignis. Sc̄do diſſert ignis ifer ni ab igne noſtro i luciditate. q̄r videm⁹ q̄ ignis noſter luſet & illuminat domū. ſed ignis inferni nō luſet nīlī parū. Et h̄ ſicut Ifido. i. libro. de ſumō bono ca. xxix. dīct. erit ad augmētū pena rū vt videant vñ doleant. Un̄ Rich. vbi s. Iḡnis inq̄t ille ad aliqd̄ habet lumē: ad aliqd̄ autē nō habet. Ignis ei ex dupliſi cā nō luſet q̄ nimis rar̄ eſt. Et hac de cauſa ignis nō luſet in ſpera ſua. Aut q̄ circūdar̄ & circūlū ſit et̄ reſtrībo ſumis & vaporib̄ grossis & turbidis. et bac de cauſa nō luſet aut modicū luſet i inferno. Nec Rich. vñ ibi diſcūt̄ tenebre exītores Mat̄hei. xxi. Nec ſufficiat hic cā breuitatis. Tercio diſſert in innutribilitate. q̄a ignis inferni ve Greg. in moral. dī. nō indiget ſomē ſuſtētē ſc̄ lignis nueriri ſic ignis nī. nechūano ſtudio ſuccendit. tñ ardore inq̄t non caret. nam a dī solo eſt ſuc-

Sermo

XVIII

census q̄ naturā illius sic instituit. vt nunq̄ ardore careat. Ido Esa. xxx. Sicut vni siē corēs sulphur succedens ēa. Z Quarto differt in fētideitate. q̄ ignis n̄ finē sēnō est fētida nisi i māteria fētida vt in sulphure t binō. sed ignis ifer ni et fētida vlt̄a modū. vnde t stagnū ignis t sulphur dī fin August. xiiij. dī ciui. dei. Ideo p̄s. Ignis sulphur t sp̄s. pcella p̄ pars calic̄. cox. Sicut ḡ sulphur ardes ml̄tū feter; sic ml̄tū pl̄ ignis ille est fētida. p̄tēra etiā a plērisq̄ dī q̄ aux de pfundioribz visceribz terre collectū duz tcurū plus feter. p̄ q̄nto p̄pinq̄ est vena eī inferno fētidissimo. Quito differt in acutitatem. q̄a ignis n̄ no vrit nisi corp̄. sed ignis inferni agit etiā in aīaz vredo aīaz sepatā. t post iudiciū corporis siml̄ cū ania. Et patet p Grego. viij. dīal.

Sed di. Quō ignis inferni mārial' p̄t agere in aīam sepatā. ania em̄ est siē lux vel radii solis imo plus illo sp̄ualis improportionabilitē. t m̄ corporal' ignis n̄ v̄l gladi' mārialis n̄ p̄t radiū solis ledere v̄l diuidere aut imutare. quō ḡ illud de aīa p̄t fieri. Respōdēt fm̄ doc. vbi s. q̄ ignis corporalis v̄tute p̄pria n̄ p̄t agere in aīaz sepatā. sed agit in v̄tute diuine iusticie siē instrumen̄tū ip̄l diuine iusticie v̄tute signaturali. flā in b̄ncipiale agēs n̄ est ille ignis sed dīr̄t eius iusticia. Si en̄ dīr̄ velle facere per vnā formicā posse quelibet angelū cruciare. Itē bō p̄ virtutē suā mouēdo securum; scindit securū tal' arboreū ml̄tas q̄s ex p̄pria v̄tute n̄ poss̄t secare. sic est in p̄posito de aīa sepatā q̄ i ea agit ille ignis corgal' n̄ p̄pria v̄tute sed dei vt instrumentū. Sexto differt i voracitatem. q̄ ignis n̄ que ambit t vrit vorādo p̄sumit in cinerē redigēdo. sed ignis ifer n̄no p̄sumit vredo. Job. x. Luce oīa q̄ fecit nec consumet s. p̄cōr. Septio in imitabilitate. q̄ videm q̄ vis lesiōis ignis n̄t̄ aliquā mitigaē velētiā refrigerat. vt patet in ferro cādente dum ponit in aquā. sed in iferno vt scribit Job. xxiiij. ab aīs niūi trāst̄ ad calorē nimīu t v̄lq̄ ad in ferros p̄cm̄ illi⁹ obliuiscet̄ ei⁹ mischia. s. dei. Un Bern. in medita. In inferno pene n̄ hēbūt etiā momētanē in rūallū nec finalē terminū. t sic patet crucia illi⁹. Octauio in diuersa penalitate. q̄ ignis n̄ simpl̄ vrit quē ambit. s. ignis inferni eundē hoīem vñ diuersimode plus v̄l min⁹ p̄nit t ledit in diuersibz mēbris putin. aliq̄ bus pl̄ v̄l min⁹ peccauit. Exēplū habem⁹ i diuite epulone q̄ maḡ ardebat i lingua p̄ ceteri mēbris Lu. xv. q̄ plus ibi peccauerat p̄ gustū t lo q̄citē fin Lbryf. viii Bern. In q̄cunq̄ mēbro creator maḡ offendit in codē maḡ torq̄bit. Itē diuersos etiā hoīes torq̄bit inferni ignis pl̄ vel min⁹ fin opa sua. Nono differt ifernal' ignis a nostro in inertingubilitate. q̄ cuīz n̄ ignis sic extingubil'; ille est inertingubilis; etiā si totū māre oīes q̄ fluenter in ip̄m. Esa. xlī. Ignis corū n̄ extingueſ. Decimo i tenacitatem. q̄ ignis n̄

siquē tenet t inde excipit n̄ cruciat n̄i vi p̄me adiunctionis t ardoris. Sed ignis inferni alī se habet. q̄ v̄ sup illud Jaco. viij. inflāma rotā na ciuitatē n̄rē glo. dicit. Diabolus (in q̄) v̄bicunq̄ sic siue sub aere siue sub terra: secū fert tormenta suarū flāmaz. t Un Tho. sup dīc q̄ sp̄s re probi q̄n ex dispēlatōe diuia sunt extra locū ifer ni apparēdo hoīibz: tūc etiā n̄ sunt a pena i muñes. q̄ sicut glāia brōz nunq̄ interrupit: ita nec pena dānatoz. q̄ v̄biciūq̄ sine sp̄ vident ignē in ferni sibi in pena p̄paratū. Et tal' visio immediate affligit aīaz v̄biciūq̄ posita. siē captiui extra carcerē existētes a carcere qdāmō affligunt dum vident se ad carcere dānatos. Itē p̄t etiam dici q̄ dū exēt aīaz apparetēs extra locū inferni ex diuinā s. dispēlatōe: nibolomin⁹ dei ordināte iusticia vis t dolor ardoris t cruciat⁹ non min⁹ manet eis infict⁹. Sic hō vulnerat⁹ sagitta et ferrū in carne fixū manēs cruciat⁹ v̄biciūq̄ se v̄rat v̄l trā secat. Ad hec Exēplū legit in vit̄ sc̄toz. t scribif libro q̄ dī Speculū exēploz. dis. viij. exēplo. lxxv. q̄ maḡister Silo quendā clericū suū obnīte rogaui vt post mortē ad se rediret. Post aliq̄ dīes appuit sibi cū habitu de p̄gameno totaliſ ſophismatibz descripto. t int̄flāma ignis videbatur ardere. Qui a maḡistro req̄s̄t̄ q̄s esset: se no minauit. Req̄s̄t̄ de statu; dixit. Habit⁹ iste pl̄ p̄oderat t p̄mit me q̄z si haberē vñā magnaz turrim sup me. t ipsoz ē vt portē. p̄ vana glāia quā habui in sophismatū disputatōe. Porro ignis flāma q̄ me exurit data est mībi. p̄ pellibz deliq̄tis t variq̄ q̄s cerebā t crucior marie p̄ peccat⁹. Maḡ dixit Nō videſ mībi illa pena tā grauis Ille r̄ndit. Extēde n̄ manū. q̄ cū extēdit̄t̄: ille vñā guttā sui sudoris piecīt stillādo in manū maḡistri: q̄ velut sagitta citi⁹ manū p̄forauit t cruciā mirabilē sensit. Et aīt ille. Ex h̄ cogita q̄lis est tot⁹ ignis inferni. Et discessit. Maḡister ḡ Silo suis scolaribz ɔgregat̄ cōposuit t dīxit hos ver̄sus. Linq̄ coartrānis. cras corwīs. vanaq̄ vāis v̄. Ad logicā pgo q̄ mort⁹ n̄ timer ergo. Et sic se culū deserēs religionē intravit. Ue ḡ t ye p̄ctōribz. O miser q̄ n̄o vis penitere: ad ignē ad ignē eternū. Rogemus tpm̄ vt det grām tē.

Dñica eadem Sermo. iij. sc̄z de volūtate del cognitione t cōformationis inductione.

Ubi facit volun

q̄ ratē patrii mei q̄ in celis est ipse itabit in regnū celoz. Math. viij. t i euā gelio hoc ierho. Verba sunt saluatoris n̄t̄ q̄b̄ docet nos viā q̄ quā solā t nō p̄ aliā possum⁹ q̄ uenire ad regnū celoz. s. p̄ implectionē volūtatis diuine q̄ quā tanq̄ pegrini debem⁹ recta via tēdere ad patriā. Unde tps dñs dicit. Nō oīs qui dicit mīhi dñe dñe intra. i reg. ce. sed q̄ facit tē. A Ubi posles qrere: q̄re tps dñs non dicit: q̄

Dominica. VII. post penthe.

facit voluntatem meam. nec dicit; voluntatem spissitudinem. sed tantum voluntatem patris. Ad quod dicendum quod sic tres persone diuine non habent nisi unica essentia et deitatem. sic etiam non habent nisi unica voluntate et scientiam et potestes essentialiter. unde quicquid vult propter; vult et filius et spissitudinis. et sic voluntatem patris noiamodo coipsos nosat et voluntate suam et spissitudinem. Sicut ex eiuspligra cum dico quod sol levigat nubes; eo ipso dico quod radii et calor solis levigant. Et cum dico quod sol facit fructificare arbores; eo ipso dico radiis et caloribus; cum oia ista ad hec simili percurratur. Sic ergo Christus dicit. Quis facit voluntatem regem. ut patet in evanescendo. Itaque ergo in Evangelio specialiter mentione fit de voluntate dei: agit de ipsa tria mysteria in hoc tempore declarabimur.

Primum dicit cognitionis.
Secundum de conformatio-

nis.
Tercium de inductionis.

Lirca primi de cognitione diuine voluntatis. Aduentus enim quod valde utile est nobis scire. quod per hoc. scilicet non tanta et obseruativa voluntas dei assimilamur angelis qui in oculo dei voluntatem faciunt. preterea et in dominica oratione voluit Christus haec peti: deus. fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Matth. vi. Quid quod fieri ponit sic. haec est dicere: da ut nos hoies in terra obediamus preciis. prius tuis sum tuam voluntatem sicut et angeli in celo tibi obediunt. Et quod ad id etiam obligauimus nos ipsos in baptismate et debemus implere. B. Debet mysterio ergo quantum occurrit Qualia debet habere cognoscere de dei voluntate ac diligenter obseruare. Ad quod est Notandum quod principes quantum sunt regniscenda et multum diligenter obseruanda cuiuslibet christiano homini de ipsa sanctissima dei voluntate.

Primum est eius omnipotencia.
Secundum est eius scientia iusticia.
Tertium est eius consistentia.

Quartum est eius signum et evidenteria.

Primum est eius omnipotencia. quod quicquid vult de nullis la creatura ei resistere valet sed oia potest. Rom. ix. Ut voluntate eius resisteret. quod deus nullus potest. Ideo manus habet quantum machinam et deum frustra laboret sed sibi soli nocet. nec potest habere bono nocere nisi quantum deum mititur. Exemplum hunc de Joseph quando fratres sui voluerunt occidere. sed deum non voluit: ideo non potuerunt. et viderunt eum in egyptum nondum erat eis sicut predicerat ei somnatio visio. tamen et haec potest factum est eorum dominus. Si ergo patet de Christo quem iudei voluerunt oino perdere per mortem et tamen erat heret auer illi deus. Denique si patet in oculo peccatorum quoniam ut Anf. li. Cur deus habet. ca. xvij. dicit. Quando in quantum habet angelus malus diuine voluntati subiectus non est. non est eum fugere valet. quod si vult fugere de voluntate iubet. scilicet maledicta implere: dum non vult implere incurrit in voluntate dei punientem. sic quanto magis a liberis patre celi quod elongat: tam oppolite pati appropinquant. hec ille. O quanto time quod velis nolis dei voluntati subiectus es. Secundum est secunda eius iusticia. quod deus non vult agere oino aut permittit nisi sit et iuste. Unde Propterea. Justus dominus in oculo

vult suis et scientiis et oī. opī. suis. Ideo dum flagellat nos sine quod faciat: non debemus murmurare.

L. Tercium est eius consistencia. Nam cogitare debemus in quibus consistit dei voluntas et scientia? illa implere et beneplacito dei satisfacere. Ad quod in primo finitum dist. xlvi. magis et docet. dicunt quod diuina voluntas in eis est unica et unicam dei beneplacitum. tamen scriptura diversimode de ea loquitur. iuxta illud psalmi. Magna opera domini et quod oī. et voce. et cor. Pluraliter voluntates dicuntur. Voluntas beneplaciti dei vere ac propriezate dei qui in ipso deo est et ipsius essentia est. ut hec dicit magister ibidez. Et ista sunt quod duplē opera in effectibus: sic sunt doctores dupli esse distinguuntur. Prima de voluntas antecedens. Secunda de voluntas sequens. Prima itaque voluntas antecedens sunt Anf. li. q. Cur deus habet. ca. x. et xij. Est velle aliquod est quod sequitur vel sequitur potest aliud. Ex eiuspligra. Eum tu vis aperte fenestrar domini tue oriente sole: dici potest quod tu habeas voluntatem antecedentem ad illuminandum domum quod illuminatio sequitur ad actionem illam. Si autem claudis: vis in tenebris esse domum. Sic in proposito est deus deo: quod voluntate antecedente ut scribit apostolus. I. Thess. ii. oī. homines vult saluos fieri et ad agnitionem vitam vere. Nam Secundus et docet. tenet quod hec autoritas intelligit beneplacitum voluntate antecedente: quoniam vult deus oī. hoies salvos fieri quantum est ex parte sui et voluntate antecedente. per quanto dedit oī. dona naturalia et leges regias et adiutoria oīa sufficiencia. et pars est spiritus iurare ad salvandum: si tamen habet deo in his se obrupabit. Unde ista dei voluntas non est impletus sed multo hoies damnatae. et talis defecit est ex parte hominum libero arbitrio male videntium et non ex parte dei qui insufficiente de laute hoim puerit. sed est sol oīa sufficienter illuminatus cui si tu non vis aperte: tua culpa est non sol. Secunda voluntas sequens est quod quicquid quod se querit ad aliud. Exemplum secundum apostolum vbi. I. Rex statuit bonas leges. per concordiam pace et perfigat iudices et ministros ad custodiā legū talium. rex et sciens atque multo praeclarus faciat legem: tamen voluntate antecedente vult ut oī. beneplacitum pacifice vivat. nihilominus in voluntate quanto cu[m] haec vult quod illi quod est legē transgressores fuerint puniantur. Sic in proposito de voluntate sequente vult malos punire. per offensiones quoniam in antecedenti voluntate salvari velleretur per diuine leges obseruationem. D. Ex dicit ad quatuor scilicet in quibus consistit dei voluntas responsio claret quod in oī. necessariis ad salutem. Vult enim de voluntate antecedente ut oī. hoies faciat ea quod sunt necessaria ut saluentur. Proinde vides ut fidem christi teneat quod est via vitæ. ut patet apostolus. I. Thess. ii. Secundum ut oī. maledicta impleat et sic voluntate dei faciat. ut patet in themate. Tercio ut peccatores corrumpantur et penitentiam. Ezech. xviiij. Non lo morietur peccatum. Quarto ut miscerentur. primus exhibeat. Osee. vi. Tercius dicitur volo propter sacrificium

Bermon

XVIII

Quarto vero vicissim carnalibus se abstineat. i. Tber. iiiij. Nec est voluntas dei sacrificatio virga ut abstineatis vos a fornicatione. Sexto ut deus ardenter et super omnia diligatur. Lu. xij. Ignem veni mittere in terram et quod volo nisi ut ardeat. s. signis caritatis in hominibus. Septimo ut finaliter in gratia decedat. alioquin non est salvo domini Mat. x. Qui pluerauerit vobis in fine huius salutis erit. Lii autem boies in sanctis predicationibus obsequare non cureretur optime; et tales sequuntur voluntas et sequuntur ipsius dei in punito. Ecce ergo tu peccator agnoscere dei voluntate est salutem tua ut per te casus. agnoscere etiam quod si non penitus purificari habebitis. Elige ergo ex istis aut implere dei voluntatem auctoritate ut saluari. aut per sequentem voluntatem deum placari. Et Quartum est quod cognoscere et observare debemus de dei voluntate. s. ei signorum evidenter. h. est quibus signis evidenter nobis ostenditur quod velit deus. Ad quod notandum quod deo c. sup. i. di. xlvi. coic p. p. que Bonaventura. dicitur quod voluntas beneplaciti dei ex operis servientibus nobis cogisci cum sit inuisibilis. id necesse est ut nobis inotescat per signum. Et hec sunt quoniam.

Primum est preceptio

Secundum prohibito

Tercium consilium

Quartum permisso

Quintum impletio vel operatio.

De his v. Precipit ac prohibet permittit et sulcit impletum. Alius autem signum quod possente affigri reducunt ad ista pura communio est signum voluntatis divinae. sed becriducit ad prohibendum. Sicut permisso est signum voluntatis dei h. hec reducitur ad preceptum vel operarium propter gloriam tuum hoc quod deus precipit vel operari facias. Exemplum de precepto decalogi Secundo quod deus prohibuit vult ut illud facere caues. s. malu ut sunt oia peccata. Tercio quod deus sulcit signum est quod deus vult ut illud faceres ut maius permittas quereres. tamen ad operarium non obligat deus hominem sic obligat ad precepta et prohibita. Unus Burgeo. dicit. Losi huius est plus minus melioris boni. quod si fiat afferat premium. si non fiat non afferat supplicium. Exempli gratia. v. gemitate suare perpetuo et vovere. religionem itare. obedientiam et paupertatem. permittere. xpm perfecit se qui recte. Quarto quod deus permittit signum est quod deus vult voluntate permisso eo quod non prohibebit fieri. secundum Rich. Bona. ubi super et Burgeo. h. non intelligendum est absolute de malo culpe. sic quod ex deo permittit hominem peccare quod non malum culpe velit h. immo odit quod Eccli. xij. scribit. Altissimum odio habet (inquit) peccatores. Unus nunquam potest deus velle malum culpe. quod omnis voluntas iordani est cui placet malum culpe. h. intelligendum est quod deus velit tamen permittere eo quod non prohibebit hominem peccare. vnde deus non de velle absolute h. quod non peccare. h. tamen voluntate permisso. quod permittit hominem ut in suo arbitrio liberetur. Et h. indecirco ut exinde bona elicatur. s. iusticiam puniri. ut dicit Burgeo. et magister rbi super. Quarto preterea impletio opus est de signum voluntatis dei. quod quod facit deus in rebus vel in modo aut operi ipso signum est quod voluntate vnde p. Dia quoniam voluntate dominus fecit. et sic operatus vel impletus

signum notat factores in refutacione. Exempli gratia. quoniam deus crebat animas gratias dat vel bella vel pestilentias etc. signum est voluntas eius. O. g. habet disce voluntatem dei in signo. Circa secundum de oibz facere alioquin damnaberis. formatio voluntatis nra cum voluntate dei benedicti quod est. Utque ois habet tenet debitoris formatio voluntatis diuine per opera nostra id est volendo sub necessitate salutis. Ad h. Bonaventura docet. loquentes cor. oes super. i. di. vi. et ipse magister plima tractat. ex quo scilicet ligatio quoniam regulas principias elicimus per similitudinem formatio. quoniam ut Augustinus in encyclo. et cum eo magister ibi scilicet dicit. Aliquam bona voluntate habet velut aliud quod deus non vult. ut cum bono filio suu praefez vellet vivere quemcumque bona sua voluntate vult mori. Et rursus aliquam fieri potest ut habet velut bona voluntate mala quod deus vult voluntate bona. velut si male filio vellet suu mori patrem. et etiam deus illi mori vellet. s. quod illi ex habet modo migrare facit. et h. deus beneplacitum vult filio male. Et subdit Augustinus ibidem dicit. Multum enim intercessit quod velle habet quod deo congruat. et ad quem finem suum quoniam referat voluntatem ut approbet vel immprobet. Hec et plausum ibi. Unde de habet iste quoniam regule tenet. Prima regula generalis de absoluta voluntate quam ponit exposte Bonaventura. quod in oibz quod scimus absolute deum velle tenemur et nos velle illud absoluere voluntate et simplicitate formari eidem causa quod ad obiectum voluntatis quod ad actum ita quod non quod habita velim deo vel operario modo. s. si his quod sunt precepta et quod prohibita in quibus tenemur velle formatio deo tamquam ad voluntatem obiectum. h. et illud quod deus vult etiam habet vellet. quod etiam quod ad actum. h. quod si deus quod vult h. vult ex caritate et iuste et recto fine. sic et habet talia implere pura precepta et bono vellet ex caritate et fine recto. Sed h. tenemur non nisi affirmati per loco et tempore. scilicet quoniam tenemur deum diligere actu. h. est quoniam exercitatur habet a dei gloria. non sicut negligat id est preceptum et preceptum. h. Nicaccipiam duos casus firmundum Bonaventura tradidit. Unus est quod deus precepit et sic vult ut honorem gentes. si ergo quod honoret gentes ex naturali pietate tamen non ex dei precepto nec ex charitate divisa non est formatio deo nisi in voluntate obiecto. quod non formatio firmum actum. id est quod solo naturali motu non meret virtutem etiam licet non peccet. quod ut dicitur prophetam. i. et. Propterea quod sicut non bis a natura nec meremur nec demeremur. Et sic prout. Alius casus. quoniam habet passus iniurias ab alio vult se vindicare. et deus etiam iuste iudicet vult ille vult vidicare. ecce in voluntate formatio est habet deo. h. non aperte formatio est firmum actum id est habet peccatum. quod deus tanquam iuste iudicet vult habet zelo iusticie. habet autem vult voluntatem iuste iurie ut plurimum libidine vindicetur. si autem facaret zelo iusticie sicut et deus et ex caritate non peccaret. Nec ex bonaventura. Secunda regula est de voluntatis nomine incongruitate. vnde quod quoniam non congruit nos velle eo quod non placet deo nos talia velle non tenemur in talibus formatio voluntati diuinae. Exempli gratia. deus vult bona voluntate ut per misericordiam mater frater aut soror moriat. non congruit autem h. nihil

Dominica. vii. post penthe.

velle. glorie possum nolle et laborare ut possint adhuc supponere et exorare pro deo. Similiter de voluntate voluntate et scandalet errorum committere et malos ac metu pectorum damnari. et non nullus dicit velle talia mala sibi vel alii. eo quod non pergit velle. nam digni sunt morte non soli quod mala faciunt sed etiam quod sentiunt facientibus Rom. i. Hec fratrum maro super. ubi sic. Hec predicta sic accipienda sunt ut sit propria bona non remurmuret de voluntate sed patienter ferat voluntatem dei. Nam Ad id sumus magis ubi sic. ponit talis casus. De inquit voluntate ut Christus patet et moreretur est suscepit mortem per nos redemptorem a iudeis illata. et in sensu bene dicunt est vero Christus quod ibi dicitur magis. et tamen non volebat deus ut iudei occidentem eum. non enim volebat (inquit) deus actionem iudeorum quod mala erat. sed volebat (aliquod) Christi passionem bonam. sed predeponit humani generis. Sic ergo fratrum maro. deus noluit mortem Christi quam ad malum culpe quod fuit in iudeis in eius occidendo. sed bene tamen antecedens quod consenserit voluntate quam ad bonum redemptoris humanum. Et isto modo voluntate inquit etiam beatum Hugo. quod sume conformatum fuit diuine voluntati. Nec passio Christi placuit deo et breve virginem inquit penal fuit salutifera. si etiam exemplum habemus de passione sanctorum fratrum. secundum docet ut statim diceret. Unde et iudei si similes per resumptionem humani generis voluntassent sine culpa eorum inveniente ut ipsa occideretur non peccasset. hac intentione. Sed excusabiles sunt. quod mala intentione Christum innocenter occiderunt. volentes ei fidem omnino perdere.

Tertia regula de voluntate conditionaliter pietatis secundum Bonaventuram. quod scilicet voluntate de absolute velle quoniam illa et nos teneamus velle voluntate absolute voluntaria. cum bene non possumus huius velle voluntate pietatis conditionaliter. Et hoc probat Bonaventura. per Hugo de Sancto Spiritu. de voluntate Christi. quod videlicet sic in Christo dicitur voluntas vobis lebat Christum pati et ei regi obediens. sed voluntas pietatis et copatiendo suspirabat deo. Non potest si possibiliter est transfiguratur a me calice recte. Sic et nos voluntate rationis obtemperemus velle etiam nobis malum pene quod scimus deum velle. sed voluntate pietatis conditionaliter sicut quoniam tu est in nobis. sed deo placeretur velle: possumus non velle taliter penam. Item sic solvit questionem quoniam mouet magis ibidem scilicet dist. xl. Utrum viri scitis placere debuerit et debet Christus patere vel passus est. Et regi questionis. quod si non. Cur ergo Christus petrus nollet Christum monachum redarumque deo. Vnde per me lachrymam: non enim sapientia dei sicut Mar. viij. Si autem placere deo quod beatum Hugo redoluit. Et huius. Thiburn. q. 8. Si copatiendum et corregendum. Ad hec respondet Bonaventura. circa fratrem quod dolere de passione Christi voluntate rationis absolute volendo huius nulli licuit. quod et Petrus sic volens redargut est. Sed dolere sic quod voluntate absolute velit quod de voluntate tamen fertur ad extrarium voluntate pietatis. sic bonum est et dolere Christi pacienti et affici circa passionem Christi. Et hoc modo viri scient copatiendum et beatum Hugo non copatiendum solum. non tamen est dubium quod placeretur ei in voluntate rationis quod unigenitus filius eraderet per salutem humani generis. et in bene miro modo

debet amari ipsa et laudari. Et sic patet quod dicitur magis quod scitis debuit et debet placere passio Christi in tunc nostro redemptoris et diuine voluntate sed non ita in ipsi cruciatio. sic enim voluntate et deus. Sicut de passione sanctorum idem magis dicitur quod possimus velle et nolle et virtus bona voluntate si rectos propria fines. scilicet velle propter coronam. et nolle inquit passio eorum fuit penal. O gloriosus obserua hec. Quarta regula de voluntate antecedente. quod ois homo de voluntate diuine conformari querunt ad voluntatem antecedentem. quod si de voluntate ois homines salvatur et ad agnitionem beatitudinis pertinet. sic et nos obtemperemus ita bene velle. Hec fratrum maro.

Rerum circa tertium de inductione. Et sic patet. ad conformandum voluntati diuine Notandum quod plena bona puenitentia fit ad id. Primum est adoptionis Christi assimilatio. In hoc ei conformamus vel assimilamur Christo et adoptamur: quoniam scilicet ipse fecit voluntatem prius in oibz: sic et nos. id est Mat. viij. Qui cuncti fecerit voluntatem prius mei qui in celo est: ipse meus per fratrorum et misericordiam est. Exinde habemus de beatissima Maria quod ut legitur in libro dicitur Speculum virginis: revelauit cuiusdam psalmus deuote quod ea sollicitate de exercitabatur quod in vita sua deum exorabat et illi placebat. Et apparet sibi beatum Hugo dicit. Proinde inquit bene orationem habet cum adhuc esset tenella per cubitas in fratre corda bona nocte: ut deus daret mihi gratiam quod a voluntate et perceptu per oia implere possem ac oia quod amat iper ego amare: et quod odit odiere: et sic oiam gratias et tristitia oratione et deuotione obtinui. Secundum bonum est beneficium dei recipiatio. Nam ipse deus fecit nobis caritatem beneficia et ipse voluntatem nostram redimendo nos per suum suum: quod ois scitis prius humani generis summo desiderio expostulabatur. ut patet Elsa. lxvij. et plenus scriptus. Ergo merito debemus nos ne inquit videamus amur beneficium per dei amorem et voluntatem facere quod non nobis multo maiora et plena fecit. Tertius. Justus Christus tota mea erigit vitam quod per me corda posuit suam. Tercium est celestis reprobationis et securitatis. ut patet in Ihesu Christo. Tercium. Voluntate dei facientes reportabuntur reprobationes. Unde scilicet principes solent aliquando supianus scribi tales versus. Si seruus ut volo das tibi quod vis. Si fuis ut vis dabo tibi quod voleo. Nec capite suo modo maiestatis facit deus. Quartum est diuine obsequiatio et descendit quod si nos facimus voluntatem et ipse faciet nostrum quanto magis fecerimus. Pater. Voluntate timet et se faciet. Exinde de beato Francisco de quod canit sic. Hic creatus impetrat quoniam nunc subiecerat se totum creatoris. q. d. id est oiam creatus sibi obedire fecit deus. quod ipse oibz obediuit deo.

Quintum est exauditio. vñ Aug. Littera exaudiens una oratione obediens quod decim milia credentes. Secundum est finalis damnationis euasio. quod teste Beatus nihil ardenti inferno nisi propriam voluntas. colle. propriam voluntatem non erit infernum. Hec ille. Sed quod sit propria voluntas id est Beatus. et secundum etiam auctoritate de. Propria voluntas est quod non est inquit coetus deo et hominibus sed nostra tamen et sic non est conformis voluntati dei et sanctorum. Septimum est glorificatione augmetatio. et patet ex dicto. Rogatus Christus.

Sermo

XIX

Dñica eadem Sermo. iij. scz de voluntas bo/
ne; male discretioe; fructu; et iudicio cora deo.

Bnis arbor bo

na fructu bonos facit. mala autem arbor
malos fructu facit. Matth. viij. et euāge.
bodierno. Herba sunt saluatoris nři d qđ Aug.
deser. do. Et Arbor qđ ppe ē ipsa aia. i. pē hō. fru/
ctu hō opa bois. Nō gđt malu hō bona opari.
nēq; bonu mala. gđ si vult malu bona opari pūs
bonu fiat. qđiu aut qđz malu ē nō pōt facere fru/
ctu bonos. Sic enim pot fieri ut qđ fuit nō sit sic
nō sit. p resolutione; nō aut p̄t ce ut nō sit calida.
Sic pot fieri ut q̄ malu fuit nō sit malu. nō enī fie
ri p̄t ut malus bñ faciat. s. manēs malu. Hec ille
Echus rō. qđ Rabanu ibidē dī. qđ hō d̄ bona ar
bor v̄l mala. p̄t voluntate bona v̄l mala. manu
festu ē aut q̄ fructu ope p̄t ex bona voluntate se bo/
niq; erradice arboris bone. t ex mala voluntate
tagē ex arbore mala fructu ei. i. opa fuit mala.
Ideo hec designis salvator dī. Dis arbor z̄. pa
ter in euāgelio. Exq; gđ arbores designat t̄ fru
Rabanu qđ etiā fm Aug. et Julianu; ipsa bois
voluntas vel bona v̄l mala; idcirco de ipsa volun
tate bñane aie i h̄ finone p̄dicabili tria mysteria

Primum dicit discretionis.

Secundū dī dijudicationis.

Tercium dī fruſtificationis.

Pro bñ sermōe aliō thema p̄tponi illō apli. Si
voluntas p̄mp̄ta ē fm id qđ h̄ accepta ē. q. Lox.
vij. b̄ est; qntū boni pōt facere deo placet. L
Lircā p̄mū de discretioe voluntat. s. bone et ma
le Inq̄rēdū ē ex qđ cora deo iudicat et discernit
bona voluntas bois a mala. Nec ei scire ē valde
vile ut malā voluntatē caueam ne dānemur
pea; et bona teneam ut saluemur p̄ ea. Nā Aug.
in deli. ar. i. ca. tix. dicit. In voluntate nřa. 2. titu/
tu est ut v̄l fruamur vel caream sūmo bono. et
ibidē. iij. ca. it. Nihil adeo ē in voluntate nřa ni
si id qđ cu volu facim. Quapropter nil tā in p̄ca
tentia est qđ ipa voluntas. ipsa ei. plus nullo iter
vallo mor ut volu p̄sto ē. Et io h̄ recte possum
dicere qđ no voluntate senescim s̄ necessitate. et n̄
voluntate morimur s̄ necessitate. et si qđ aliud est
bm̄. S; qđ v̄l delir dicens audeat qđ no volu
tate volum. s. id qđ volu. Hec ille. Et qđ patz
et voluntate nřa p̄det ois salu v̄l dānatio nřa
aprop̄ veile ēscire quo discernit voluntas. Ad
h̄ s̄tādū est fm Rayneru i sumā sua et doc.
alios recolligēdo q̄ voluntas bona a mala discer
nit optime per q̄tuor signa potissima.

Primum bone opationis.

Secundū sancte intentionis.

Tercium plene obeditionis.

Quarum firme p̄seuerationis.

Primum signū dī bone opationis. Nā voluntas ve
bona iudicat cora deo et hoibz tūc qđ. s. vult opa
ribona. q̄ aut opa mala ex h̄ iudicat utiq; ma/

la. siē arbor iudicat ex fructu; ut dñs ipsi dī ex/
p̄sse i h̄ euāgelio et themate. Nā et Lbryf. Omel.
xxij. Et. Sermia aie bone se cogitationes sete. flo/
res sunt bone voluntates. et fructu bone opationes.

M Lircā h̄ Notādū q̄ p̄cipue ipedit hois
voluntas nefaciat fructu bonu siē arbor. Prio
er mala societate. Nā dicēte Brestotile li. 8 plāt
qdā arbores i uno loco faciūt fructu malum: q̄
trāsplātate faciūt fructu bonu. et patz expt. Nā t̄
a qđā pito audiui q̄ q̄liscūq; bona arbor plātē
in tra vbi iacet ferricalca v̄l p̄p̄simā. facit s̄ ibi
fructu et boletas tā notias q̄ hō comedēdo erit
de ad morē iūrmāt. Sic etiā ē de bñana volu/
tate q̄ si fuerit i loco male societati n̄ bñ fructifi/
cat; ogēz talē locū murari. vij. j. Lox. xv. Noli/
te seduci: corrūpūt ei bonos mores colloqa ma
la. Scđo ipedit voluntas a fructu ex mala iue
terata p̄suetudie. qđ p̄suetudo est alfa nafa. li. de
memoria et remis. Nā siē si arbor ē nūmū silue/
str; et vetusta n̄ fructificat. sic voluntas bñana cū
est nūmis siluestris q̄ odiū et irā inuecata n̄ fructi/
ficat. j. Job. iij. Qui n̄ diligit māet i morte. Sic
si est inuecata p̄suetudie dēp̄uata. Dicte ei Brest.
q̄ si amigdal⁹ v̄t p̄forat hñor i medulla depu
rabit et fertilior efficit. sic hō mala p̄suetudie iue
terat dī acerba castigatē p̄forati. et sic meli⁹ fru/
ctificat. vñ Berñ. Lōsuetudo p̄suetudie viciſ ſic
clau⁹ clauo retūdī. oportet ḡte facere vim p̄ vi.

Lercio ipedit voluntas ex domis malicia et de
monū pueritate. nā multi sunt q̄ plū seruire vo
lūc diabolo in malo opibz et p̄cīs dānationē et
nā inducētibz q̄ seruire xpo i bonis opibz pro
cēna b̄titudie. N S; in ergo te o p̄cīr hō;
dic mihi quō poteris. discernere aliquā arborē q̄
diu crevit ad quā p̄te casura sit cū ceciderit. Ad
hoc respōdere potes optime q̄ cader versus il/
lam p̄tem ad quā plures extendit ramos in fru
ctificando. eoq; illuc trahit pondus ramoz. sic
homo tu cognoscetis ad quam p̄tem cades in
mortē: verum ad p̄tem dei versus celum: an ad
partem diaboli in infernum: et hoc. si plures fron
des et ramos cogitationū et affectionuz in fru
ctificando ope extendisti: vel ad deum: sic em in
celum ibis. vel si plures extendisti ad diaboluz
cum diabolo ad infernum peribis. Athanasi⁹.
Qui bona egerū ibūt in vita eternā. qui v̄o ma
la in ignem eternū. Secundū signum quo di
scernit bona voluntas a mala dicit sancte intē
tionis. quia generalis regula est q̄ in omni ope
re bono intentio est iudicāda. ut ex ea vel appro
bet opus aut reprobet indignum. put dicit M
idorus de summo bono. Unde et fm Boetii. ij.
Thopī. pro thopica regula est. Luius finis bo
nus ipsum quoq; bonum. Et icerum. cuius fi
nis malus ipsum quoq; malum. Et hoc idem
approbat et verbis euāgeliī Mathei. vij. vbi
ipsi dicit sic. Si oculus tu⁹ simplex fuerit. Lyra
hoc est ocul⁹ intentōis; totū corp⁹ tu⁹. i. tota ḡze/

Dominica. VII. post Penthe.

ries operationū tuarū lucidū erit. Et si ocul⁹ tu⁹ nequā fuerit: totū cor, t. te, erit. Exemplif. Si tu fac clemosinā v̄l alia int̄cōe vane glie v̄l p̄pē aut scitatem oñdis i orādo v̄l ieiunādo int̄cōe tue reputatiōis ap̄d hoīes. aut paupi m̄lieri bñfac̄ int̄cōe p̄cupiscēte ad luxuriā t h̄mōi; sp̄ voluntas mala ē. O Queris b. qd deo q vult malū facere int̄cōe bona. puta vult furari t sic dita ri int̄cōe p̄struēdi ecclias postea v̄l faciēdi elemo sinas. v̄l vult metiri. p̄f salutē. primi idulgētias pñnciādo. aut vult ire ad sc̄atatores. p̄f lanira tē acq̄redā tē. Rñdef q oēs tales peccātē t volū tas h̄mōi mala iudicat. vt pb̄t Bonauē. t Ri char. alijqz oēs doc. sup. ii. dist. xxvii. Rō. qz di cū apli t Aug. p generali maxia ē in theologia sc̄z q nō se faciēda mala culpe vt veniat q̄cunqz bona. Uñ ad b. q volūtas sit bona req̄rit q v̄l bonū t b. p̄f bonū. t q̄cunqz hor̄ deficiētē v̄lūtas mala esse. p̄ba. Velle ei malū t legē dei n̄ est ordiabile i bonū p se h̄z ē h̄riari bono. Si c̄ exē pligra. si ego tibi dicētē. ecce ego te dealbabō vel dealbare itēdo: cū tñ eū oīmode denigrarē. Uel si dicerē. ecce te viuificabo occidēdo: qd ē impossibile. Proinde mala ē volūtas q vult malū q̄cunqz int̄cōe mala v̄l bona. t erā illa q vult bonū sed mala int̄cōe. Terciū signū d̄r plene obeditō n̄is. b. ē dū volūtas in b. p̄sistit q vult plene oībō mādar̄ obediē. Nam q̄ntūcūqz bona opa faciat si tñ nō vult p̄cepta iplerē. p̄proba volūtas iudicat. qz vt d̄ Bern. Inḡtūz est sp̄usctō q̄cqd deo obtuler̄ neglecto eo ad qd tener̄. nā caritas in p̄cepti ip̄lēdīs p̄sistit. sine caritate at nullū op̄ accep̄tāt. vt pat̄z. i. Lop. xii. Si linguis boīm loquar. t si habu. fi. tē. t si distri. oēs fa. i. ci. pau. et si tradidero cor. meū vt ardeā. caritatē aut n̄ ba. nihil. p̄dest. Ut ḡ volūtas sit bona d̄z i b. līstere q̄ p̄cepta velit iplerē. Quarū signū d̄r firme p̄se ueraciōis. nā nō sufficie bonū saluificū velle tñ ad tps. sed q̄ p̄seuerauerit v̄sq̄ i finē b. salu⁹ erit. Mat̄. x. Et dicit̄ pat̄z q̄ nolūt iplerē p̄cepta pura nolūt restituere aliena. nolūt cōfiteri p̄cta. nolūt irā remittere. p̄p̄dētē tē. quis velit face re mīta bona opa: n̄ iudicant̄ boni. Sīl̄ q̄ tñ mō ad tps. p̄ponit abstiere a p̄cts t postea op̄portunitate hisca itēp̄ volūt peccare: reprobā v̄lūtarē bñt. P̄ Erm̄ ad id narrat sc̄tūs Ulin c̄tēdē Ualeñ. i suis fñmōibō. q̄ qdā vir tate sc̄tūs tāt̄ purabat q̄ etiā faciebat miracula iſfirmitas curādo pl̄mas. tādē semel accidit q̄ m̄lierē pulcrā respexit nimis curiose figēdo in ea ocl̄os: p̄p̄ qd̄ pdidit gr̄az faciēdi miracla. Uenit ḡ ad aliū qndā sc̄tūs dī. Ego pdidi talē gr̄az: dic m̄ibi p̄ q̄re putas b. Rñdit ille sc̄tūs. nō pdidit ḡa oīs no sine p̄ctō. lo vide si qd̄ tale fecisti ore v̄l oculis vel opibō. cogitās ille: ait. nō n̄isi b. sc̄io q̄ respexi vñā m̄lierē et p̄cupia. Rñdit ille sc̄tūs. p̄f hoc p̄ctō pdidisti gr̄az. Ecipe indignat̄ dicit. Qual est iste dñs tps: vt si b. seruiat sibi etiā centū au

nis: p vno p̄ctō qd̄ cōmittit bō ille totū pdit t dānañ. certe Soldan⁹ rex Babilonie n̄ feciss; b. vere ḡ ampli⁹ n̄ fuita tali dño. s. xp̄o. Sz dū ipse gabat se ire sp̄aciatū t i qdā prato vidit equum pulcerrimū abulācē. sup̄ quē ascēdit t subito fecit saltū vñū t se pdidit. O ḡbō q̄ vis saluari disce hec vt bñ opari. s. stude sc̄tū int̄cōe t mādata ser

O Circa sc̄tū (uare ac p̄seuerare ne peas. de dījudicariōe volūtas. corā deo. Notādū est q̄ Augustiō dicētē ad Donatū. xxiij. q. iij. c. Displi cer. Quis nesciat inq̄t dānari hoīz no n̄ili merito male voluntat̄. nec libari n̄ili bonā habuerie volūtate. hec ibi. Ideoqz vtile ē sc̄re d̄ b. Prop̄ qd̄ q̄rit̄. q̄lit̄ d̄r iudicat volūtate hūana fore dāz nādā aut saluādā t remūterāe dignā. Rñden do ad b. fin doc. theologos t canonistas: quorū p̄cipue ponunt̄ regle generales de b. obfūade.

Prima regla. Volūtas i oī malo etiā sine ope cōpleto reputat̄ t iudicat̄ p̄ facto. Nec regla patet et tribi casibō q̄s accipīt̄ a tribi doc̄. Prio qz xxiij. q. v. i. c. Qui giurare: Chrys. d̄t. Qui giurare pat̄t̄ ē: anteq̄z piuret iā giur̄ ēē videt̄. qz d̄r n̄i ex opibō iudicat̄ s̄z et corde. i. volūtate tē cogitatiō bus. Sc̄do pat̄z p Aug. xxvij. q. i. c. Nuptiaz: dicētē. q̄ vouētibō n̄ solū nubere t̄z tñmō velle nubere dānabile ē. qz vt apl̄s ait. i. Thibm. v. N̄t̄s dānarez. s. tales qm̄ p̄mā fidē iſritā fecer̄t. et si n̄ nubēdo tñ volēdo. Nec ibi. Tercio p̄ casu patet p Hicrō. ad Eustoch. vt scribit̄. xxiij. q. v. s. paūlus. dicētē: q̄ pit̄ v̄gitas etiā sola mēt̄ volūtate. Et pb̄t p illud r̄pi dictū Math. v. Qui viderit m̄lierē ad zcu. eā iā mech. ē i corde suo. Et sic iudicat̄ dēt̄ volūtate q̄ q̄ntūqz q̄l̄ libato aio vult p̄ctō morale dign̄ ē etnali dānacē. p̄ sola volūtate erā sine ope p̄p̄trato: n̄isi pñiañ agat̄ b. O ḡq̄t̄ sic dānānt̄. Sc̄da regla q̄ null⁹ bō iudicata do ad culpā dānabilē: n̄isi i eā z̄sentierieg p̄p̄ia volūtate. Et pb̄t p̄ tres doc̄. Prio p Am̄bro. debēta vita. xv. q. i. Nō est. dicētē. Nemo n̄m̄ tenet ad culpā n̄isi. p̄ba volūtate d̄slerit̄. Sc̄do p Aug. ca. xv. q. s. c. i. dicētē. Usq̄ adeo p̄ctō volūtarī malū est vt n̄isi sit volūtarī nullo mō p̄ctō ē. Nec ibi. Tercio pb̄t p̄ Bonauē. sup. ii. dist. xxvij. R̄ Questio nāq̄z ibi ē Urt̄ boīs libez. arbitriū p̄ sc̄p̄m b. ē abl̄qz grāt̄ faciente possit aduersariū suū vicere: t̄ an possit oī cōp̄atioñi q̄ se resistere: sic q̄ n̄ z̄sentierati p̄ctō. Rō q̄st̄ onis. qz si talia bō n̄ p̄ p̄p̄ia volūtate facere q̄ re ḡ dānañ d̄ b. q̄ succubit̄ diabolo: cū fin Aug. null⁹ dāneñ. p̄eo qd̄ sibi ē impossibile. Je ad h̄iuz. Si bō talia p̄t̄ q̄ se quoq̄ ḡp̄t̄ eū diabol⁹ vicere in tēp̄tatiōe: cū bō naſal̄t̄ nolit vinci sed vincere. qz naſal̄t̄ vult sibi bonū vt d̄ Bimb. et allegat̄ lie. a maḡo dist. xii. Ad hec rñdet̄ ibidē Bonauē. t̄ cor. Rich. distinguēdo. q̄ aliud est dicere hoīz resistere aduersario. t̄ aliud est dicere hoīz vincere aduersariū vel tēp̄tationes. q̄ plus iportat̄ victoria q̄z resistētia. Nā resistētia p̄sistit in b. q̄

q̄ nō p̄sentiat suggestiō diabolice. Illū ḡ deſicit
temptatio q̄ p̄sentit eidē voluntarie. S; victoria cō
ſiſtie in aſſeqndo oppoſitū ei⁹ qđ diabolus int̄/
debat et ſeptatio inclinabat. Int̄debat aut̄ dia/
bolus ad h̄ ut h̄ offereſſe deū reddere ſe deo ini/
miſe et c̄mo ſupplicio dign⁹ ac a celeſti reſepta/
tus. Tūc ḡ ſeptatio vincit qñ h̄ ſic reſiſtit v̄ru/
ole ut efficac̄ deo magis amic⁹ et dignior celeſti
reſagd ſine grā faciente eſſe nō p̄t. Et ſic
ad q̄tionē dicendū q̄ h̄ p̄ voluntate p̄pria p̄t q̄
de reſiſtere ne p̄ſentiat in p̄ctū. tñ pſecte vincere
temptationes ſine grā gratiā faciēt nō p̄t. vñ i. Lop.
v. Deo aut̄ grā q̄ dedit nob̄ victoriā per iefum
pm. S Sed di. In diabolo nulla grā grā
niſi facies eſt et tñ vincere hoīem p̄ ſeipm. q̄re ḡ h̄
p̄ ſeline grā nō p̄t vincere diabolu: cū nō ſit peio
nis adiutorius voluntas hoīis q̄ voluntas diaboli
Rūdē Bonaue. bidē q̄ diabol⁹ n̄ vincere hoīes
niſi volenſe ut dicit Greg. id eo q̄ nō mīz q̄ dia/
bol⁹ p̄ ſeipm vincere hoīem eo q̄ h̄ p̄ ſentit vinci.
diabol⁹ q̄ ſentit nūnq̄ vinciſſe voles. Et iō h̄ p̄ ſenſo
p̄t diaboli vincere niſi grā dei adiuueſſe. Nā ut
glo. ſug illib̄ P̄. Immixtioſes per angelos ma/
los dicit. Diabolus p̄tatem b̄z i p̄tore ſic in p̄po
pecore Ideo q̄ ſic p̄ec⁹ iugō diaboli ſubiectu: q̄
ui reſalcitrare poſſe p̄ reſtientia voluntas; tñ
vincere n̄ poſſili p̄ dei grām libereſſe a iugō dia/
boli. Sed q̄re ḡ hoīi imputaſſe ad dānatōes q̄
vincit a diabolo. Rūdefiniſſe eundē Bonaue. et
Rich. q̄ id eo q̄ ſu: cū dei adiutorio poſſe h̄ ſi vel
let ſe ad gratiā grātū faciēt diſponere. et ſic mor/
ti grā dareſſe q̄ ſi poſſet vincere. ſed q̄ ſe nō diſpo/
nit faciēto qđ in ſe eſt: ſed p̄ſentit voluntarie cul/
pā id eo ſibi imputaſſe merito. Siē ſi militi darent
arma ſi petere vellet q̄bō vinceret hostes. ſed nō
vult arma ſumere vel petere a rege: ſua culpa ē
q̄ ſuccubit r̄. Tercia regla eſt. q̄ in p̄ce
p̄is nō iudicat ſufficere ad ſalutē ſola voluntas.
ſed regr̄ etiā op̄ dū adefſt facultas. Unū Amb.
de offi. et lxxvij. di. Nō ſat. dicit. Nō ſat ēbñ vel
leſſet etiā regr̄ bñ facere. ſ. dū adefſt facultas. alſ
aut ſi deſit facultas ſufficere voluntas. Exempligra.
Muſ⁹ vellet ſriter ſed n̄ p̄t: faciat q̄ntu p̄t. ſ.
p̄ſigna ſitēdo. Jē paug vellet ſatiſfacere de ab/
lat: n̄ p̄t. ſic de alijs faciat qđ p̄t cu: ipoſiſ/
to faciēti plene dū poſte r̄. Hāc regulā dicitant
Aler. de Ales. ij. p̄re ſūme. et Bonaue. ſup. ij. diſ.
Et r̄ regulē eſt. qđ mādata dei obligāt hoīes
nō ſolū ad volēdū ſed etiā ad p̄ficiēdū ope. ḡr̄.
Qđ mālti ſunt luxuriosi q̄ in p̄diciatō cōpūcti
poſonit et volūt abſtinere. ſed p̄t̄ce ſi abſtinē
a p̄co r̄. Quorū etiā ſūt uſurari volētes ſatiſfa/
cere etiā n̄ ſaciunt opere: tales dānat⁹. U

Quarta regla eſt q̄ in bonis ſuperogatiōis ſo/
la voluntas p̄facto reputaſſet et a deo coronaſſet. Nā
Lypan⁹ de pe. di. i. Nunqđ. dicit q̄ in ſeruis ip̄i
apud q̄s martyriū cōcipiſſe mēte: etiā ſi affectus
martyriū ad effectū nō deducaſſet: ip̄a ſola volun/
tas ſuauitate ſuauitate repleuit et miracul⁹

cas coronat. Hec ille. S; h̄ itelligēdū eſt q̄ ad p̄
mū ſeffentiale. et nō q̄ ad aurcolā. ut voluit Aler.
et Bonaue. vbi ſ. et cōſe doctores. Unū ſola volū/
tas cū deſit facultas opis ſatū p̄t mereri de p̄
mio ſeffentiali q̄ntu ſi adiūcta eſſet opatio. Et in
de ſeſto Martino d̄ q̄ canit̄. O ſcritiſſima aia quā
et ſi gladi⁹ pſecutoris nō abſtulit: palma tñ mar/
tyriū nō amulit. Silr̄ de ſeſto Frāclſeo canit̄ q̄ ſic
martyr deſiderio. Lōſimili ſi aliq̄ nupta vel ri/
dua deſiderarer et veller v̄ginitatē tenuiſſe: mereſſ
licer nō aureolā tñ p̄mū ſeffentiale. O ḡ dei beniſſ

L Circa tertiu de fruſtificaſſe (gnitas r̄c.
tione volūtas) bone Noſandū q̄ bona volūtas
in hoīe m̄ltos fruſtſe facit. Prio aia ſbonificat.
Benn. ut allegat̄ in origiſſali d̄. Lū m̄lta ſint aie
bona naturalē inſita. ſicut igeniū bonū: memo/
ria capax: vigil ratio et h̄mōi. ſola tñ voluntas ſi
uerit bona; bona ſacit aia. ſi vicioſa; vicioſa r̄c.

Sed bona t̄palia ſp̄ualia m̄lſiplicat. Eſa. i.
Si voluerit. i. bona volūtate habuerit et audi/
erit me bona ēre comedetis. Itē de ſp̄ualibus
Benn. li. de libe. ar. d̄. Bona volūtas eſt origo
om̄ bonoꝝ et m̄l om̄ ſtūtu. p̄ hāc incipim⁹ eſſe
dei et definiſſe diaboli. Nā diabolo nos mā
cipat mala volūtas. deo aut̄ ſubiecte bona volū/
tas. hec ille. v Tercio corporalia bona cōpre/
ſtat. Narraſſi in li. apū ſi in ſp̄elō exēplor⁹ dicit. v.
etē. cvij. q̄ v̄r qđ nō ſi in Burgūdie prib̄ in iu/
nētute bone volūtas et bñ querſat̄ poſtea decli/
nauit ad maliū et incide in languore nec ſe reco/
gnouit. Lādē poſt m̄lta r̄pa cu: medici non poſ/
ſent eu: ſanare: ſe itellexit et cu: lachrymis p̄felliſſus
eſt ſacerdoti. et ſtatim ut abſolut⁹ eſt eieci de ore
q̄ſi buſones. vij. q̄ſi. vij. vicioꝝ demonia. et ſatiz
mente et corpe ſanat̄ eſt integrerrime. Quarto

deo aſſimilat. vñ Rich. de Beniam. adol. dicit
In ſeſto dei dona q̄ ad ſalutē hoīis ſpectare vidē
tur p̄ncipale eſt bona voluntas p̄ quā diuine ſili/
tudis imago i nob̄ regaſſet. Hec ille. ſi mala ſumi/
lat diabolo. Quico eſſinaliter ſaluſificat. vñ dicit
Rich. de Benia r̄c. Sine bona volūtate oīno
ſaluari nō potes. cu: bona volūtate p̄ire oīno nō
potes. Secundo fragrantia ſuaue deo ſacrificat.
vñ Greg. i omelia Ambulabat Ieſus d̄. Nihil
offerit deo dulci⁹ bona volūtate. Et Chryſ. ſug
Mat. Bone volūtates ſic ſuaues ſunt ap̄d de/
um ſic odoriferi flores. Septimo gaudiū celeſte
et p̄mū accumulat. patr̄ ex p̄dicet. Z Et in re/
fert Greg. i dyal. q̄ qđ noīe ſeruul⁹ a p̄ncipio
vſq̄ ad finē vite paſlit̄ ſacebat et paug. nec ſtare
necl̄ lecto ſurgere ad ſedēdū valebat: nec manū
ad oīo p̄ducere. ſed ſtudebat i dolore ſp̄ grā ſa/
ge: dei laudib⁹ die ac nocte vacare: et ſic in bona
volūtate ſola meritū acq̄rere. Lūq̄ tandem morti
p̄mū eſſet: aſtatiſſo dicit. Nunqđ audieſſe q̄ntas
reſonat̄ laudes i cel. et ſic dulci melodya ſlectata
aia ſetā ei⁹ ſoluca ē: mira etiā fragrātia oīes q̄ ade/
rante inextimabili ſuauitate repleuit et miracul⁹

Dominica. viii. post Penthe.

claruit. ecce q̄ oga exhorta facere n̄ potuit p̄ solā
voluntate bona q̄ maſ̄ p̄mnia. p̄meruit Roge⁹ r̄t

Dñica octaua post Penthe. Sermo pm⁹. s.
iuxta euāgeliū applicādo de labore manuali

Ixit iesus disci

d pulis suis pabolā hanc. Nō qdā erat
diues r̄ habebat villicū. Lu. xvij. Uerbis
istis saluator n̄ iſtruit pabolice docēs nos. s. q̄
hō bona q̄ habet a deo sibi 2cessit sūr ut p̄ ea bñ
dispēſando mereat 2seq̄ vitā efnā. Ideoq̄ 2ſulit
q̄ i pñti vita dñm⁹ bñfacere paupib⁹ subuenieſ
do d̄ bonis nob̄ 2cessis si volum⁹ dānacōz euā
dere r̄ celeſtia tabnacula obtiere. Nā ut Bug. di
cit. Mō ēt̄ps misericordie r̄ i fuſo erit t̄ps iuſticie et
iudicij. Sz videm⁹ q̄ ſi hō vocat⁹ ad iudicium in
q̄ timeret morti adiudicari r̄ oſb⁹ bonis spoliaſ
ri. cal' multū libēter lufſicper ſilū ſapiēt⁹ p̄ qd̄ e
uaderet r̄ iuſp̄ honoraret. Sic debem⁹ et nos
xpi ielu ſalubre ſilū q̄ docet in heuāge. quō. s.
in iudicio epe morti poffim⁹ ratōem dare r̄ euā
dere mortē efnā ac obtinere celū. ve p̄t̄ i pabola

In illo t.d.i. dis. suis pa/ (euāgeliū). Tert⁹.
rabolā hāc. Nō qdā erat diues r̄ habebat villicūz
r̄ hic diffamae⁹ ē ap̄ illū q̄ſi dissipat̄ bona il
lius. r̄ vocauit illū r̄ ait illū. Quid h̄ audio dete.
redde ratōem villicatōis tue. Jā em̄ nō poteris
villicare. Ait aut̄ villic⁹ intra ſe. Quid faciā q̄a
dñs me⁹ auferat a me villicatōes. Fodere non va
leo; mēdicare erubelſco. Scio qd̄ faciāt cū amo
tus fuero a villicatōe recipiat me i domos suas
Lōuocatis itaq̄ ſingul' debitorib⁹ dñi ſui dice
bat pmo. Quātū debes dñno meo. Ait ille ait. cē
tū cados olei. Diricq̄ illi. accipe cauēt̄ tuā r̄ ſe
de cito r̄ ſcribe qnq̄ginta. Deide alio dixit. Tu
x̄o qnq̄ debes. Qui ait. cētū choros tritici. Ait
illi. Accipe lras tuas r̄ ſcribe. Ixxx. Et laudauit
dñs villicū iniqtas. q̄ prudēter feciſſ. q̄ filij hu
ius ſeculi prudētores filij luci i generatiōe ſua
ſūr. Et ego dico vob. facite vob amicos de mā
mona iniqtas. vt cū defeccerit recipiat vos i eter
na tabnacula. Lu. xvij. Itaq̄ iuxta euāgeliūz
hoc ve ſatiſfaciam⁹ eius expositiōni tria p̄cipua
declaremus in hoc ſermone

Primum dicit debite diſpensationis
Scđm dicit tremende redargutōis

Terciū dicit licite vicitatōis. Hic patet in
A Lirca pm̄ū de debita diſpēſa/ (euāgeliū
tōne ad quā tenemur de oib⁹ bonis nob̄ 2cessis
a deo. Aduer tam⁹ qd̄ dicit euāgeliū. In illo t̄pe
ſez āno eraſ̄ xpi. xxvij. r̄ p̄dicitōis. iij. ſ.v. kal'. oco
bris fm̄ Builler. r̄ doc. h̄ ēq̄ cadit ſestū Losme
r̄ Damiani tūc dicit iesus diſcipul⁹ pabolā hāc.
Nō qdā erat diues. h̄ ē ipſe dei fili⁹ q̄ ē diues in
miſicordia r̄ oib⁹ bonis abūdās. enī fact⁹ ē hō p
nob̄; r̄ habebat villicū. Beda diē q̄ ville guber
nator esse dicit villic⁹ q̄ſi ville custos diſpēſato

rius. r̄ ſic ſignificat oēm hoiez q̄ diſpēſator ē ho
no. Et h̄ diffamae⁹ eſt apud eū. Lyra. q̄ n̄ illa
tet deū. q̄ſi diſſipat̄ bona illū. q̄ ſreq̄nt hoiez
abutunt bonis a deo ſibi 2cessis expēdēdo i illi
citis r̄ ſupfluſ ſ̄ dei volūtate q̄ talia 2cessit tāz
tūmodo ad diſpēſandū hoiz; nō ad p̄p̄e poſſiden
dū r̄ labucēdū. Unū r̄ ſōem exige de⁹ ab hoie de
bmōi. Sz b̄ q̄ruſ aliq̄ p̄ clariori ſtellecu. Prio
de diſpēſandi 2missio e q̄lia bona dicū ſor ad
diſpēſandū 2missa; q̄ ſez ve reputat̄ eē dei bona
r̄ nō hois p̄pa ſz tm̄ ad t̄ps 2cessa. Ad h̄ r̄ndē
q̄ de⁹ ſtituit hoiez i hac vita fore diſpēſator; em
ſup triplicia bona. Prio ſup bona corporia ve
ſunt fortitudo; pulcritudo; ſanitas; iuuent⁹; liber
tas nobilitat⁹. z. v. ſenſus q̄ oia debz h̄ expēdē
re ad dei ſeruicia. vñ Ro. xij. Obſcro vos ve ce
hibeatſ corpa via hoſtā viuētē ſtam̄ deo placē
tē. Scđo ſup bona aie ſtellecu alia; yet ſit ap
titudo i genij; bonitas; voluntatis; in cori tenaci
tas; cogitatio; intellect⁹; affect⁹ r̄ bmōi q̄ ad lau
de dei ſunt expēdēda. Eph. iiiij. Renouami ſpiri
tu mēt̄; vie r̄ iduſte nouū hoiez q̄ fm̄ deū creat⁹
eſt i uſticia r̄ ſtitute. Tercio ſup bona tpalis
ve ſit diuinit̄; dignitates honores tē. De quib⁹
Lbryf. ſup Math. diē. Nō p̄p̄ea tu tpalis a do
acepisti ve i laſciujs p̄ tua voluptate 2ſumas
ſz ve i vſus pauperi expēdēas v̄l ad laude dei tē.
B Sz di. cū talia bona ſ. corporis aie r̄ ſtittē
de⁹ mihi 2cessit ve ſim liber dñs oim talū q̄ ba
beo. cur ḡnō licet mihi facere ex eis q̄q̄d mihi
placet. R̄ndē q̄ q̄uis ſaracen i thurci ſit tene
ant q̄ licet ſz erroneous ēb dicere. qz de⁹ iſta bona
ſic 2cessit nob̄ ve ſint p̄p̄ia n̄ ſz tm̄ ad t̄p̄us
ve ea bñ diſpēſando p̄mēramur vitā efnā ad
quā faciſum⁹. Et h̄ p̄t̄ pmo et ſiḡ exigeđerōis
q̄ de oib⁹ ſōez exigit de⁹; vic⁹ quō expēdē⁹ ve
di. Scđo ſiḡ ablatōis; q̄ dicēt Lbryf. de⁹ qnq̄
q̄ vult talia a nob̄ iuſte auferat ſaq̄ ſua. ve q̄ di
ues ſe repēte ſit mēdic⁹. q̄ ſan⁹ ē ſor ſit debilita
tus tē. Tercio ſiḡ derelictōis. q̄ i morte nil bo
nobiscū portare poſt̄ ſz drelinqm⁹. vñ Beſ.
Filij adā gen⁹ auaz qd̄ vob cū ſrenis diuinit̄
q̄ nec ve nec ſr̄ ſt. Et q̄ n̄ ſint ve ſubdit. Quid
eſt aux̄ niſi tra rubea. qd̄ ē argētū niſi tra alba
ſz qd̄ ſcē ea p̄ciosa niſi error hoim tē. q̄ erronee r
ſalię reputat̄ p̄ciosa. Et p̄t̄ q̄ nec a morte nea
vme liberat̄ nec diuines faciūt ſoſſore ſz po
ti⁹ cruciatib⁹ obligat. Apoc. xvij. Quātū ſe gl̄i
ſiauit i d̄licijs virū ſatū dare illi tormentū. Ecce
fruct⁹ tpaliū. Deniq̄ p̄ aūdicta ſubdit Beni. p̄
bās q̄ ſit n̄ ſt ſalia. di. Si c̄ ſit ſtollat̄ ſa
robiscū. ſi v̄ ſe robiscū ferre ea nō poſt̄; cur nō
intelligit ſz veſtra nō ſunt. hec Beſ. Scđo
q̄riſ ſi diſſipat̄. Et p̄t̄ r̄nſio q̄ talia bona i vſ
cia r̄ diaboli fruitia expēdēdo diſſipat̄. p̄t̄ er p̄d
ctis. L Tercio q̄riſ ſi diſſamatōis ſ. q̄lia
pct̄a poſſiſme diſſamat̄ hoiez corā deo r̄ angel⁹
acbtis. R̄ndē fm̄ ſcripturas ſ doc. q̄ licet oia